

Незалежне Українське видання із столиці Канади

ОТТАВСЬКИЙ ВІСНИК

вересень 2006. ч. 14

ПОДІЇ/ОГОЛОШЕННЯ/РЕКЛАМА

Від Редакції: У Києві
відбувся IV Всесвітній
форум українців.
Це спеціальне число
"Оттавського Вісника"
ми присвячуємо нашим
землякам у всьому
світі.

я—українець

Чуєш, брате мій,
Товаришу мій,
Відлітають сірим шнурком
Журавлі у вирій.
Чути: кру! кру! кру!
В чужині умру,
Заки море перелечу,
Крилонька зітру.

Богдан Лепкий

Стан взаємозв'язків офіційної України й української діаспори нині такий, що мимоволі згадуєш рядки письменника XVII століття Джона Донна, які Ернст Гемінгвей узяв як епіграф до свого роману "По кому подзвін": "Немає людини, яка була б як острів, сама по собі; кожна людина – грудка землі, часточка суходолу; зі зникненням кожної людини малію і я, бо я єдиний з усім людством; тому ніколи не питай, по кому подзвін – він по тобі". Цей щемкий настрій, здається, увічнила й відома поезія Богдана Лепкого "Журавлі" – неофіційний гімн світового українства: "Чуєш, брате мій, / Товаришу мій, / Відлітають сірим шнурком / Журавлі у вирій. / Чути: кру! кру! кру! / В чужині умру, / Заки море перелечу, / Крилонька зітру. / Мерехтять в очах / Безкінечний шлях, / Гине, гине в синіх хмарах / Слід по журавлях".

Кого насторожує такий початок наших нотаток, тому радимо замислитися над простим запитанням: "Що знає так званий "малий українець" про ту половину його нації, яка з різних причин залишила рідний край і живе поза Україною?" Саме половину нації, адже, за різними даними, у світі проживає понад 70 млн. українців (поза Україною, в Російській Федерації – близько 20 млн., у Північній і Південній Америці – понад 6 млн., майже стільки в країнах Європи, Азії та в Австралії).

На жаль, відповідь буде невтішною, бо "пересічний українець" (в словнику вітчизняних інтелігентів або еліти побутує таке визначення громадян України) ще ніколи не був у ситуації, яка спонукала б його думати про це. Закордонні українці ще донедавна були для радянських людей фактично особами без батьківщини (про різкіші визначення не говоритимемо).

Водночас явище діаспори (з грецької – "розпорошення", "розсіяння") не є чимось унікальним чи притаманним для якоїсь певної нації, а природне для історії будь-якого етносу. Й не завжди воно залежало чи залежить від економічних або політичних чинників. Не лише окремі особи, а й народи завжди мігрували планетой.

Тож чому не розглядати явище діаспори як властивий людству процес вічного руху – основи життя? Данте Аліг'єрі, не з власної волі покинувши батьківщину Венецію й зазнавши, "як солоно смакує хліб чужини", все ж стверджував, що милуватися сонцем і небом він може всюди на Землі. Можливо, тому, коли гортаєш книгу емігрантських доль, перед тобою відкривається різночасна панорама й успіхів і перемог, і драм і трагедій, які пережили наші співвітчизники, опинившись за кордонами рідної землі. Але завжди відчуваєш, читаючи Велику Книгу Діаспорного Буття, глибоке переконання, яке висловив Джон Донн, – людство виживе, коли буде згуртованим, коли дбатиме про кожну душу й серце.

Нашого цвіт у білому світу

Насамперед зауважимо, що у світові мандри заради пошуку кращого життя чи порятунку від переслідування вирушали насамперед люди особливого характеру. Іншими словами, особистості неординарні. Й оскільки нині українська діаспора досягла 30-мільйонної чисельності, то та кількість давно переросла в якість.

Вихідців з України знаходимо нині всюди: в урядах і парламентах провідних держав світу, науці, бізнесі, мистецтві, культурі та спорті. Вивчення всесвіту, генетика, супутникові технології зв'язку, комп'ютерні технології, інтернет, авіація та космонавтика, економіка, оборонні проекти – всюди працюють лідери, народжені в Україні, або їхні нащадки.

Про участь українців у формуванні та розбудові Московського царства, а пізніше Російської імперії, яку проголосив 1721 року Пётр I, СРСР і нинішньої РФ, очевидно, докладно говорити немає сенсу, бо та розповідь фактично не має кінця. Достатньо ознайомитися з біографіями членів російських урядів, Державної Думи чи розгорнути енциклопедичні видання, присвячені визначним росіянам. Лише декілька сучасних прикладів: депутат Держдуми, кандидат на посаду президента РФ, видатний економіст лівів'янин Григорій Явлінський, міністр закордонних справ РФ киянин Євгеній Прімаков, міністр оборони РФ луганчанин Ігорь Сергєєв, нинішній начальник генерального штабу ЗС РФ трускавчанин Юрій Балуєвський...

А відкривають російський список видатних українців канцлер Російської імперії князь Олександр Безбородько, народжений у Глухові, що на Чернігівщині, Віктор Кочубей – глава кабінету міністрів (1827), Микола Бунге – реформатор Росії доби Александра III...

Серед сучасних американських урядовців і конгресменів знаходимо нащадків українських емігрантів до Америки Павлину Добрянську (заступник державного секретаря США), Девіда Боніора, Йосипа Лібермана, Барта Ступака, Арлена Спектора, Марка Сінгела (віце-губернатор Пенсільванії), Петра Терпелюка (посол США в Люксембурзі), Богдана Футея (суддя Верховного суду США) тощо. Членом британського парламенту, радником прем'єр-міністра Маргарет Тетчер тривалий час працював Стефан Терлецький з Івано-Франківщини.

У Канаді, як відомо, син буковинського емігранта Рамон Гнатишин став генерал-губернатором цієї північно-американської країни. Рейнелл Андрійчук, Сільвія Федорук, Андре Гарві, Ернест Евес, Глен Муррей, Гаррі Філмон, Рей Романів, Давид Ткачук, Міра Співак, Павло Юзик очолюють (або очолювали) в Канаді федеральні міністерства, уряди провінцій, їх обирали до канадського парламенту.

Прем'єр-міністром Франції в 1991-1992 роках, а до того багаторічним міністром фінансів був П'єр Береговуа – син вихідців з Ізюма, що на Харківщині, Берегових.

Президенти Ізраїлю Іцхак Бен-Цві та Ефраїм Кацір народилися відповідно в Полтаві та Києві. А прем'єр-міністри цієї країни Ешкол Леві – в Оратово поблизу Києва, Голда Меїр – у Києві, Мойше Шаретт – у Херсоні, батько прем'єра Іцхака Рабина – киянин. Віце-спікером ізраїльського Кнесету (парламенту) є колишній киянин Михайло Нудельман.

Губернатором бразильського штату Парана став нащадок лівів'ян Жейме Лернер.

Цей перелік видатних вихідців з України (дуже часто людей неймовірної долі) можна продовжувати й продовжувати, адже він налічує понад дві тисячі постатей.

Згадаймо ще й про тих, хто нині досягнув світових інтелектуальних висот. В Україні народилися семеро лауреатів Нобелівської премії. Два з них: Георгій Шарпак і Роальд Гоффман – живуть нині у Франції та США. Є серед вихідців з України лауреати Пулітцерівської й інших престижних премій.

Новою астронавкою США стала Гайді Стефанишин-Пайпер, поповнивши загін американських дослідників Всесвіту, серед яких бачимо українців Керола Бобка, Роберту Бондар, Брюса Мельника, Джудіт Резнік (остання загинула 1986 року під час космічного старту). Але запитаймо себе: чи бодай раз офіційний Київ привітав видатних представників діаспори, чи звернувся до них із пропозицією тісної співпраці? Якись спорадичні епізоди

контактів під час офіційних закордонних візитів, стримані посмішки як демонстрація симпатій, але не системна робота із залучення інтелектуального потенціалу діаспори для розв'язання проблем, що постали перед незалежною Україною.

Нині Україна переживає складний період політичної боротьби, наслідки якого загрожують самому існуванню відродженої держави, лідери якої та еліта виявилися неспроможними відповісти на глобалізаційні виклики часу, насамперед на іноземні впливи й на внутрішню, й на зовнішню політику офіційного Києва. То чому ж не звернутися до канадського досвіду розв'язання проблем міжнаціональної співпраці? Канадські українці були не просто активними учасниками цього процесу, який інтегрував північноамериканське суспільство, а його досвідченими архітекторами.

Дуже тяжко розв'язують економічні проблеми не залежної України, насамперед через нашу технологічну відсталість. Але чи стали українським надбанням дослідження в галузі, зокрема, економічної науки знаменитих вихідців з України – лауреатів Нобелівської премії Саймона Кузнеця та Мілтона Фрідмана (перший народився в Харкові, а другий є нащадком емігрантів із Закарпаття)? Звичайно ж, ні. Ба більше. Зайдіть у Харківський університет, де навчався Саймон Кузнець, і ви не знайдете ні меморіальних дощок, ані інших ознак поваги до знаного випускника цього, до речі, найстарішого й найавторитетнішого українського ВНЗ. Окрім С. Кузнеця, з Харківським університетом пов'язані імена лауреатів Нобелівської премії Іллі Мечникова, Льва Ландау, видатного астронома Отто Струве.

Ставлення до цього факту в “батьків” Харкова й еліти міста індиферентне. Зате, мов гриби після дощу, тут постають “монументи” “отцю Фьодору” – героєві-протидисвіту з роману “Золоте теля”, іншим місцевим “знаменитостям”. Апофеозом харківського пам'ятникотворення мало стати встановлення в місті скульптури сонного Бабака, очевидно, як символу провінційності та слобожанського хуторянства. Але щось, здається, не склалося...

Та що там Харків! Львів дав світові не лише “американського Сахарова” – співавтора заокеанської водневої бомби Станіслава Улама, а й одного з “батьків” світової ліберальної економіки Людвіга фон Мізеса, відкривача вакцини від тифу Рудольфа Вайгля, голлівудську “зірку” актора Павла Муні, декількох письменників світового масштабу. В місті Лева побачили світ відомі нині банкіри Міхаїл Фрідман (Росія) і Давид Горовиць (Ізраїль). Урешті, львівське коріння має засновник фірми “Адідас” Адольф Дасслер.

Щоб завершити тему “Кого дала Україна світу?”, назовемо ще засновника фірми “Давідофф” – народженого в Новгород-Сіверську, що на Чернігівщині, Зіно Давидова, відкривача стрептоміцину (антибіотика для лікування туберкульозу) лауреата Нобелівської премії Зельмана Ваксмана (з Вінниччини), авіаконструктора Ігоря Сікорського (з Києва), учасника американського атомного проекту Юрія Кістяківського (кияннин), засновника французької автомобільної фірми “Сітроен” Андре Сітроена – сина одесита Лева Цитрона.

Отже, поки ми не усвідомимо, що діаспора – це жива невід'ємна частина українського національного організму, наш

шлях до цивілізованого життя буде тяжким і хаотичним. Філософія “моя хата скраю” не приведе до добра, лише може повернути в колоніальне минуле. Наголошую, в цих нотатках акцентуємо насамперед на браку в Україні державної політики щодо закордонних співвітчизників. На рівні людських контактів, так званої народної дипломатії, схоже, все більш-менш нормально. Особливо активно шукають контактів і співпрацюють науковці.

А от на офіційному рівні замість копіткої роботи імітують “бурхливу” чиновницьку діяльність, особливо у дні проведення чергових Всесвітніх форумів закордонних українців: народжується безліч ініціатив і проєктів, складають тьму планів і програм. А державний корабель під назвою “Україна” далі йде паралельним курсом із лайнером “Українська діаспора”, і коли станеться їхня зустріч на рейді, передбачити нині тяжко.

Франкофонія, русофонія, українофонія

Кому доводилося бувати в закордонних відрядженнях і відвідувати українські посольства, той, очевидно, зустрічав байдух до своїх службових обов'язків чиновників. Цікаво, що насамперед та апатія виявляється у ставленні до співпраці з

діаспорою. Хто знає, чи це наслідок колишнього радянського упередження до “чужих” українців, чи результат відсутності реалістичної, адекватної вимогам часу нашої державної політики щодо зарубіжних українців? Адже на папері ніби все є (зокрема, солідні документи на кшталт Національної програми “Закордонне українство на період до 2005 року”, працюють численні відповідні громадські структури та наукові осередки тощо), а насправді, як і п'ятнадцять років тому, переважає формальне ставлення, забюрократизована гра всіх, хто покликаний опікуватися світовим українством, а насамперед МЗС України.

Не випадково наслідком цього стало згасання динаміки контактів вихідців з України з історичною батьківщиною, яке активізувалося після 1991 року. Тому не треба бути Нострадамусом, аби передбачити, що й нинішній Всесвітній форум українців відбуватиметься здебільшого в атмосфері безкінечних розмов і творення численних чергових проєктів.

Якщо ми не здатні працювати на рівні сучасних вимог, звернімося до досвіду поляків, французів чи ще когось.

Польська інституція “Полонія” географічно поширена в усьому світі. Особливо активно вона діє на Американському континенті. Наслідком тієї роботи стало стрімке просування Польщі, зокрема, до Європи, вступ до НАТО, інтеграція до європейських структур тощо. Плідною й ефективною є французька політика франкофонії, яка не лише поширює всім світом мову, культуру та духовність цієї країни, а й пропагує та

(прод. на наступній стор.)

“Оттавський Вісник”

Незалежне українське видання із столиці Канади
У “Віснику” використані матеріали українських та зарубіжних ЗМІ

Позиція авторів не завжди співпадає з позицією видавців.

Всі матеріали, реклама, оголошення - подаються мовою оригіналу

Редакція, графічний дизайн та розповсюдження:

Богдан Малина, Олег Петрів, Володимир Катрушенко, Михайло Риндзак

Телефон: (613) 843-8206, e-mail: svit200@hotmail.com

Поштова адреса: 820 Forest St., Ottawa, K2B 5P9

веб-сторінка: <http://ov.ottawa-litopys.org>

(продовження з попередньої стор.)

відстоює інтереси одного з європейських лідерів – Франції. Українська діаспора – це досі мало використовуваний інтелектуальний потенціал закордонних українців. Адже багато вихідців із нашого краю щиро прагнуть взаєморозуміння та співпраці з батьківщиною своїх предків. А багато й працюють для України. Наприклад, один із багаторічних керівників НАСА Михайло Яримович став відданим радником для своїх українських колег. Кінорежисер світового масштабу Стівен Спілберг у своїх інтерв'ю наголошує, що він походить з України. У США живе та працює один із винахідників першого персонального комп'ютера (“Еппл”) Стефан Возняк (із Буковини). Там же мешкає колишній одесит Ленні Крайзельбург – тричі олімпійський чемпіон Сіднея у плаванні. Хокеїсти Антон Бабчук і Руслан Федотенко, які починали свій шлях у великий спорт в Україні, нині визнані у світі спортсмени. Обидва відвідують свою батьківщину й готові працювати для неї.

І знову запитання: “А що ми зробили, щоб відповісти на прагнення наших співвітчизників співпрацювати?” Брати слухають нас, а чи ми гукаємо їх?

Зрозуміло, що співпраця з діаспорою залежить від загального стану українських справ. І поки не буде порядку на українській національній території, не буде його й у світовому українстві. Тож швидше позбуваймося не лише філософії “а ля” “моя хата скраю”, а й псевдосвітоглядного гасла “а ля” “я нічого не знаю”.

Віталій Абліцов

Українство допоможе своїм мігрантам?

На Всесвітньому форумі українців Львівська обласна рада виступила з оригінальною пропозицією: за кожною областю України закріпити одну з громад української діаспори.

Більш ніж половина мігрантів – молодь віком до 30 років. Таку пропозицію озвучив голова постійної депутатської комісії з питань зв'язків з українцями за кордоном Львівської обласної ради Володимир Шуркало під час виступу на Всесвітньому форумі українців. А головне – ЛОР пропонує провести депутатські слухання з проблем трудової міграції за участю представників обласних рад регіону, МЗС та об'єднань українців у державах трудової міграції та вийти з пропозицією підтримки програми створення Центрів допомоги громадянам України за кордоном при МЗС. Такі центри мали б надавати правову допомогу нашим співвітчизникам.

Окрім того, учасники Форуму українців ухвалили ще низку звернень до Президента України, Верховної Ради України та до світового українства. Зокрема, у зверненнях до глави держави та парламенту пропонують розробити систему конкурсного добору “талановитої української молоді з-за кордону для навчання (за державним замовленням) і подальшої праці в Україні”. Також у цих зверненнях зазначено, що актуальним питанням для нашої держави є термінове укладення двосторонніх угод із країнами

перебування українських громадян про їхнє тимчасове працевлаштування. А ще йдеться про необхідність запровадити в складі уряду посади віце-прем'єр-міністра з питань українців за кордоном. Окрім того, на форумі ухвалили звернення до світового українства, де зазначено, що “найзагрозливіших масштабів для демографічного становища України набула трудова міграція, що дедалі зростає”. “Українські трудові мігранти становлять понад 10% (близько 8 млн. осіб, а в сезонний пік їхня чисельність подвоюється) загальної кількості мігрантів у світі”, – йдеться в документі. В ньому зазначено про необхідність виробити стратегію збереження та розвитку духовно-інтелектуального ресурсу нації. Як вважають автори звернення, для правового захисту прав громадян України, які перебувають за кордоном, мають відбуватися контакти з українськими мігрантами з боку влади та громадських організацій у сприянні та розв'язанні проблем, які в них виникають.

Заробітчанство в цифрах і фактах

Якщо говорити про українських трудових мігрантів, або ж заробітчан, то стикаємося з двома проблемами.

Насамперед жодна правозахисна організація чи державна установа не знає, якою є точна кількість їх. З іншого боку – так само немає офіційних даних про те, які ж суми привозять українські громадяни з-за кордону, яким чином ці гроші відображаються в економіці нашої держави.

За даними експертів, 150-175 млн. осіб – а це понад 3% населення світу – проживають за межами країни свого походження, зокрема це й близько 12 млн. біженців і тих, хто просить політичного притулку. Щороку року ця цифра більше принаймні на три мільйони. Природно, свою частку в ній мають і трудові мігранти. Щодо України, то державами, в які торік громадяни України виїжджали найчастіше, є: Росія – 6,1 млн. осіб, Польща – 4,2 млн., Угорщина – 1,8 млн., Молдова – 1,3 млн., Білорусь – 0,9 млн., Словаччина – 262 тис., Туреччина – 177 тис., Румунія – 116 тис., Чехія – 97 тис., ФРН – 96 тис. Більшість із них їхала на заробітки.

За даними Всесвітнього форуму українців, число українських заробітчан становить сім мільйонів. Загалом сім мільйонів – цифра, яка трапляється найчастіше та суттєво відрізняється від офіційних показників. За офіційними даними, нині за межами України працюють 221139 її громадян. За неофіційними – їхня кількість варіюється від двох до семи мільйонів. Трудові мігранти щорічно приносять в економіку України до чотирьох мільярдів доларів. За окремими експертними оцінками, українці, які виїхали за кордон, заробляють понад 2 млрд. грн. на місяць, тобто близько 400 млн. доларів США. Більша частина цієї суми повертається в Україну.

Іще декілька цифр: понад половину громадян, які тимчасово працюють за кордоном, становлять чоловіки, третину – молодь

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА

Ridna Shkola & Lesia Ukrainka School in Ottawa
invite you to register your children for...

Ukrainian Language Classes - Grades JK-8**

Programs Offered:

Ukrainian & Ukrainian as a 2nd Language

** Also the High School Credit Program Grade 9-12 – that will be taking place WEDNESDAY evenings
6:30 – 9:15pm at Glebe Collegiate

LADY EVELYN SCHOOL

63 Evelyn Avenue, Ottawa

(one block south from Lees Avenue & Main Street)

віком 18-28 років. За віком трудових мігрантів можна розподілити приблизно так:

Чоловіки від 18 до 28 років – 20,9%;

Від 28 до 40 років – 30,2%;

40 років і більше – 48,9%.

Жінки від 18 до 28 років – 48,3%;

28-40 років – 26,7%;

40 років і більше – 25,0%.

Такі дані наводить Національний інститут стратегічної безпеки.

На думку експертів, дарма сподіватися, що вдасться подолати таке явище, як трудова міграція. У світі формується сучасний глобальний ринок, який потребує нових ресурсів, працівників. Деякі країни зацікавлені приймати мігрантів. Це стосується й низькооплачуваних мігрантів із маргінальним професійним рівнем, і людей із високою професійною кваліфікацією. Країна, яка приймає високооплачуваних мігрантів, не витрачає коштів на їхню професійну підготовку, що коштує дуже дорого. Тобто трудові мігранти – потреба сучасного світового ринку.

Українці в Північній Америці

Дослідники української еміграції встановили, що першим іммігрантом-українцем на американській землі був А.Гончаренко, колишній священик, заарештований царським урядом за читання революційної літератури. З-під арешту він утік. 1865 р. дістався Америки і оселився у Сан-Франциско. Там Агапій почав видавати газету "Alaska Herald", яка мала великий вплив на американське громадсько-політичне життя 60—70-х рр. XIX ст. Однак ще довгий час потому він залишався іммігрантом-одинаком.

Початок масової імміграції українських переселенців припадає на 1877 р., коли до США прибула перша група закарпатських селян, завербованих для роботи на шахтах Пенсільванії.

Згідно з архівними даними, прибуття перших українських поселенців до Канади датується 1891 р. Однак останнім часом висловлюється припущення, що вихідці з України прибували до Канади і до 1891 р., головним чином, вони переходили сюди із Сполучених Штатів у пошуках вільних земель, придатних для заняття сільським господарством.

Масова еміграція з українських земель до Північної Америки поділяється на три фази (інколи вживається термін "хвилі"), що, звичайно, пов'язано з чисельністю переселенців: 1) останнє десятиліття XIX ст. — до початку Першої світової війни; 2) початок 20-х рр. XIX ст. — до закінчення Другої світової війни; 3) повоєнна еміграція (1947—1962).

За масштабами перша "хвиля" української еміграції переважає наступні. Скажімо, до США за цей період прибуло від 200 до 300 тис., а в Канаду (1896—1914) переселилося 170 тис. українців. Переважну більшість української імміграції складало збідніле селянство Галичини, Буковини та Закарпаття: серед іммігрантів, що прибули до США за період з 1899 по 1910 р., 97,86% були селяни й лише 2,03% кваліфіковані й напівкваліфіковані робітники. Ця обставина зумовлювала трудовий характер переселенського руху жителів названих районів України, які на той час входили до складу Австро-Угорської монархії. Основні причини масової еміграції трудящих за океан обумовлювала загальна економічна відсталість західноукраїнських земель; виснажлива праця, тягар політичного безправ'я й національного гніту породжували серед українських селян настрої відчаю, який гнав їх з рідної землі.

Іммігранти, які прибували на Американський континент, зустрічалися тут з новою структурою суспільних зв'язків, з новими звичаями й традиціями, що значно відрізнялися від тих, які вони залишили у себе на батьківщині. Для пристосування переселенців-українців до умов економічного, соціального і культурного розвитку суспільства на новому континенті потрібен був певний час. Саме в цей період адаптації перед іммігрантами стала нагальна потреба в об'єднанні їх у певну спільність. І однією з головних ознак формування такої спільності було українське походження, яке підкріплялося єдиною мовою, близькістю культури та звичаїв переселенців із різних регіонів України.

Власне, імміграція кінця XIX — початку XX ст. із західноукраїнських земель склала основу для формування українських етнічних груп у США і Канаді. Цьому процесові сприяло утворення однорідних поселень українських іммігрантів у американських штатах Нью-Йорк, Пенсільванія та Нью-Джерсі (тут сконцентрувалося близько 77% усіх українців, що прибули до США) та канадських провінціях Альберта, Саскачеван, Манітоба, де поселялося 3/4 всіх переселенців з України. Такий характер розселення українців першої фази визначила можливість їхнього працевлаштування. Саме у названих штатах були зосереджені центри гірничодобувної, металургійної промисловості, будівництва, які потребували значну кількість робочих рук. Ще не повністю освоєні згадані вище провінції Канади надавали можливість зайнятися західноукраїнському селянству звичною для них роботою у сільському господарстві.

(прод. на наступній стор.)

ЛІТОПИС
ФОРУМ ДОСЛІДІВ
ІСТОРІЇ УПА

ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ
Головний редактор:
Євген Штендера
1 (613) 726-3187

*Журнал розчислений на дослідників і читачів
в Україні і діаспорі.*

Сторінка на Інтернеті:
<http://forum.ottawa-litopys.org/>
e.shtendera@ottawa-litopys.org
litopys@mondenet.com

(продовження з попередньої стор.)

В межах новоутворених етнічних поселень українські іммігранти зберегли свою етнічну самобутність, свої культурні та побутові особливості, інакше кажучи, все те, що пов'язувало їх з батьківщиною. Та обставина, що іммігранти зазнавали дискримінації з боку правлячої ангlosаксонської верхівки, посилювала тенденцію до об'єднання, і, власне, новоутворені етнічні групи виконували своєрідну роль захисту від насильницької асиміляції. Однак опір вимушеній американізації чи канадизації не означав, що вони стали на шлях консервації побуту, звичаїв, моральних цінностей, нагромаджених історичним досвідом на рідних землях.

Вже у перші десятиліття поселення вихідців з України в Канаді і США виникли різного роду організації, що керували громадсько-політичним життям, були об'єднувачими центрами розрізнених загонів українських іммігрантів.

За М.Настасівським, відомим дослідником української імміграції у США, церква стала "...найпростішою, найрозумілішою і перш необхідною формою організації".

І хоча в кінці XIX — на початку XX ст. у Північній Америці виникали інші соціальні інституції українців (запомогові й професійні товариства, жіночі й молодіжні організації), церква продовжувала відігравати значну роль у житті українських етнічних груп.

Якщо вона виконувала роль ідеологічного фактора у формуванні українських етнічних груп, то, скажімо, запомогові товариства (особливо на перших стадіях) виступали "фундаторами" їхніх матеріальних засад. Створення таких товариств було викликано браком системи соціального забезпечення країн поселення, а в пізніші часи — неефективністю щодо переселенців. Завдання запомогових товариств полягало у наданні матеріальної допомоги, в орієнтації та пристосуванні до нових умов праці й життя. З часом соціальна роль запомогових товариств стала помітно змінюватися. Коли минула хвиля масової еміграції за океан, відпала і значна частина функцій союзів: зустрічі, розміщення іммігрантів, сприяння в отриманні освіти чи набутті фаху.

За кількістю переселенців згадувані періоди значно поступаються першій фазі масової еміграції. Наприклад, під час другої і третьої фаз у США іммігрувало близько 110 тис. осіб, а в Канаду — 100 тис. Причому переважна їхня більшість прибула за океан після Другої світової війни, — "переміщені особи". Для кількісного збільшення українських етнічних груп "переміщені особи" не мали вирішального значення: в США вони склали лише 7% осіб українського походження, а в Канаді — до 9%. Проте у суспільно-політичному житті їхня роль була помітною.

З прибуттям до США і Канади повосенної імміграції практично завершується формування українських етнічних груп у цих країнах. Щоправда, іммігранти українського походження прибувають у Північну Америку з інших країн (наприклад, Аргентини, Бразилії, ФРН), але їхня кількість незначна, вони не мають якогось помітного впливу

на процеси формування етнічних груп, як і ті, хто поодинокі прибуває з України.

Від самого початку перебування у країнах Північної Америки іммігранти з України вибудовували своє організаційне життя, прагнучи, з одного боку, адаптуватися до місцевих умов, а з іншого — зберегти свою самобутність. Однією з найпопулярніших форм (поза церквою) організаційного життя українців у США стали страхово-допомогові товариства. 1892 р. вихідці із Закарпаття, в основному священики, заснували одне з перших таких формувань "Соединение греко-католических русских братств в Северной Америке". Внаслідок внутрішнього розколу та виходу з нього галичан і пряхівчан останні 22 лютого 1894 р. утворили "Руський народний союз" з метою надання допомоги потерпілим, хворим, членам сімей загиблих і т.п. Органом Союзу стала газета "Свобода", яка

щоденно виходить і понині є найбільшим українським виданням на Заході. З 1914 р. організація має назву "Український народний союз" (УНС). Нині він є найбільшою організацією української громади у США й Канаді (центри — Джерсі-Сіті й Торонто). Крім нього, слід згадати Українську народну поміч (Чикаго—Торонто), Український братський союз (Скрентон—Торонто), Союз українців-католиків "Провидіння" (Філадельфія), які й сьогодні здійснюють досить активну ділову і фінансову діяльність.

В останні два-три десятиліття серед українців намітилася тенденція до організаційного оформлення за етнічно-фаховою ознакою. Приміром, 1979 р. утворена Світова репрезентація українських інженерів з центром у Філадельфії. У Чикаго з 1977 р. діє Світова федерація українських лікарських товариств, основу якої складає Українське лікарське товариство Північної Америки. До речі, нагадаємо, що в 1990 р. свій 3-й конгрес СФУЛТ провела в Україні (Київ—Львів), а 4-ий (1994) — у Дніпропетровську. За таким принципом будують свою роботу Об'єднання українських адвокатів США і Канади, Товариства українських правників у США, Конференція центральних українських академічних професійних товариств, Україно-Американська асоціація Університетських професорів.

Ведучи мову про структуру організованого життя українців у Північній Америці, варто пам'ятати, що в Канаді і США діють численні українські банки, багато з яких користуються федеральними гарантіями системи "Певність", "Будучність", "Самопоміч". У США вони діють у Чикаго, Нью-Йорку, Балтиморі, Філадельфії, Детройті, Пассейку, Джерсі-Сіті (усього кілька десятків); у Канаді — це передовсім Торонто, Монреаль, Вінніпег, Оттава, Квебек, Едмонтон, Скарборо, Саскатун.

Власне, у місцях найбільшої концентрації вихідців з України ряд українців та їхніх нащадків займають не останні місця в банківських сферах обох країн. Про їхній рівень свідчить те, що серед них є працівники таких відомих установ, як Чейз Манхеттен банк і Меллон банк, фінансові менеджери і власники кредитних страхових фірм.

Суттєву роль у тому, що українці в Сполучених Штатах та Канаді мають можливість зберігати свою етнічну специфіку, відіграє шкільне навчання.

Насамперед — парафіяльні школи при українських церквах; суботні програми, де українська тематика посідає вагомe місце; недільні школи, які, хоч і зосереджені на релігійній просвіті, часто-густо вводять курси української мови, пісні та історії.

Значний позитивний вплив на збереження української етнічності в Америці мають музеї, зокрема Український музей-архів у Клівленді (США), Село-музей спадщини української культури в Альберті (Канада). Про те, що культурну спадщину українського народу плекають на американській землі, можна переконатись на прикладі діяльності таких мистецьких колективів, як хори "Боян", "Прометей", "Славути", "Сурма", "Троянда", "Ватра", "Дніпро", "Молода думка", танцювальні ансамблі "Байда", "Громоваця", "Червона рута", "Україна" (США), художні колективи "Шумка", "Гопак", "Трембіта", "Гагілка", "Полтава" (Канада).

З метою забезпечення спадковості у збереженні традицій танцювального мистецтва, в українських громадах створюються дитячі осередки. Так, 1978 р. при центрі св. Володимира й Ольги у Чикаго почала діяти школа балету й народного сценічного танцю, яка об'єднує дітей та молодь усіх віросповідань і різних молодіжних організацій (ПЛАСТ, СУМ, ОДУМ). 1985 р. в Чикаго була відкрита школа українського балету.

До справи збереження української ідентичності на Американському континенті безпосередньо причетна преса. Такі газети, як "Гомін України", "Канадійський фермер" (Канада), "Свобода", "Америка" (США) та інші є дійовими чинниками існування української діаспори за океаном.

ПРОГНОЗИ-ПРОРОЦТВА-ПОГОДА

Через 50 років морська риба може зникнути

Авторитетна група вчених застерегла, що через 50 років у світі може взагалі не залишитися риби. Висновки міжнародних учених про наслідки людської діяльності опубліковано в журналі "Science". Вчені кажуть, що в третині рибних басейнів світу стрімко впали запаси риби, і ця тенденція поширюється. Звіт науковців стверджує, що зникнення риби ставить під загрозу також берегові екосистеми і якість води. Британський міністр екології Бен Бредшоу окреслив загрозу світовим запасам риби як другий найбільший виклик, перед яким постало людство, — після кліматичних змін.

У той таки час вчені у звіті зауважують, що зараз ще не пізно зупинити тенденцію винищення риби. Для цього потрібно створити морські заповідники і розширити зони, де вилов риби заборонений.

CHIN Radio - 97.9 FM

Українська радіoproграма в Оттаві

П'ятниця з 10:00 до 11:00 вечора та субота з 8:00 до 9:00 ранку

А також на Інтернет-сторінці:
www.chinradio.com

Українська музика, інтерв'ю з цікавими людьми, різні події та новини в оттавській українській громаді

Заробітчан за кордоном може бути стократ більше, ніж є за офіційними даними

Розмова з науковим співробітником відділу регіонального моніторингу Регіонального філіалу Національного інституту стратегічних досліджень у Львові.

— Чи підраховано, скільки грошей привозить в Україну середньостатистичний заробітчанин? — Мігрант передає додому (через знайомих або поштовим переказом) приблизно сто доларів США на місяць. Ці гроші йдуть на підтримання добробуту родини. Зрозуміло, це неофіційна статистика, бо офіційних даних немає. Приблизно ж кількість мігрантів з України протягом 2002 року становила 46,7 тисячі осіб — це офіційна статистика. А реальне число мігрантів за кордоном може бути і в 80, і стократ більше.

— У розробках інституту сказано, що варто заохочувати мігрантів розпочинати власний бізнес тут, в Україні. Наскільки це взагалі ймовірно? — Ми пропонуємо для різних районів Львівської області свої варіанти. Кожен район має специфіку. Десь більше розвивається виробнича сфера, десь — туризм. Тому пропонуємо для райдержадміністрацій провадити інформаційну

діяльність, щоб громадяни знали, яким чином можна вкласти кошти. Легально обліковувати свої доходи мігрантам не вигідно. Якщо ж вони за кордоном законно, то мають сплачувати податки. Мігранти бояться виходу з тіні й некладають грошей у нашу економіку, остерігаються відкривати власний бізнес через нестабільну політичну ситуацію в нашій країні.

— Хто нині передусім виїжджає з України? Кого найбільше потребують розвинуті держави? — Найбільш негативним наслідком трудової міграції є відплив частини трудового потенціалу країни. Починаючи з 2003 року, спостерігаємо таку тенденцію, як від'їзд за кордон висококваліфікованих спеціалістів, професіоналів, але робітничих професій. Є дані, що вони становлять 51% мігрантів, а висококваліфіковані спеціалісти — інженери, техніки, архітектори — 35%. Нині 16% ВВП країн ЄС виробляють власне нелегали. В самому ЄС їхня чисельність коливається від 10 до 20 мільйонів осіб. Точної ж цифри ніхто не знає. Вагомим чинником є те, що нелегальних мігрантів залучають не лише нерентабельні фірми чи фірми з робітничим спрямуванням. До їхніх послуг удаються відомі корпорації, бо отримують від цього надприбутки. Є такі підрахунки — на найближчі 50 років країни ЄС потребуватимуть 50-75 мільйонів працівників. 13,5 мільйона робочих місць у державах ЄС необхідно поповнити
(прод. на наступній стор.)

(продовження з попередньої стор.) вже цього десятиріччя. Для підтримки стабільного рівня економіки Німеччині потрібно півмільйона мігрантів щорічно, для Франції ця цифра становить 109 тисяч. Щоб забезпечити стабільну діяльність економіки, країнам Євросоюзу в середньому щороку потрібно 1,6 мільйона робочих рук.

– Як оцінили б динаміку виїзду наших співгромадян? Останніми роками заробітчан поменшало? – Зараз ситуація стабілізувалася. В 1998-1999 роках через кризу була часткова переорієнтація населення, деякі внутрішні кризи. Далі, зі стабілізацією ситуації, люди частково перестали виїжджати. Нині ж ситуація з трудовими мігрантами є більш-менш стабільною. Люди виїжджають постійно. Проблема в тому, що нація старіє, – це актуально для України загалом і Львівщини зокрема. Можна зобразити такий портрет мігранта: чоловіки – зазвичай 30-35 років, жінки – молодші 25-30 років, тобто дітородного віку. Таким чином, якщо молоді жінки виїжджають, то переважно не повертаються в Україну, там і залишаються.

– У кого більше шансів залишитися за кордоном – у жінок чи чоловіків? – Чоловіки-мігранти переважно повертаються. Це, звісно, не офіційна статистика, але такі дані нам дало анкетування. Чоловіки повертаються, здебільшого щоб започаткувати власний бізнес. А от жінки звично залишаються в тій країні, де працюють.

– Може, є дані, яким видом бізнесу найчастіше займаються вчорашні мігранти? – Найчастіше це мале підприємництво. Зокрема, відкривають торгові точки. Працівники-мігранти, які працювали в Італії,кладають гроші в харчову галузь – відкривають кафе, бари.

– Однак дарма говорити, що це суттєвий внесок в економіку України... – Власне, це не є серйозні інвестиції. Ми ж пропонуємо на пайовій основі десяткові чи п'ятнадцятьом чоловікам об'єднати зусилля, щоб заснувати велику та серйозну справу.

– Яким чином можна запевнити людей зробити саме так, а не витратити ці кошти на побутові потреби? – Цей проект готували на замовлення облдержадміністрації, в його реалізації нам мають допомагати райдержадміністрації. А від інституту є така ідея, щоб наші спеціалісти проводили тренінги для місцевого населення. Їх ще не почали, але маємо намір проводити, тривають напрацювання.

– Які країни приймають найбільше українців? – Визначилося п'ять країн-лідерів, які приймають мігрантів із Західного регіону держави: Польща, Росія, Угорщина, Чехія, Італія.

– А яка з них є найменш гостинною для наших співгромадян? – Не дуже добрі умови для українських трудових мігрантів у Росії. Насамперед їх там неретельно обліковують, та й самі заробітки не є високими. Загалом це проблема не лише України, а й усіх держав перехідного періоду з нерозвинутою економікою. Праця таких людей є не надто високо оплачуваною, крім того, їх позбавляють прав, вони не мають страхування, медичного обслуговування. Відтак обходяться “дешево”, на них є попит.

– Потік трудової міграції, очевидно, не зупинити. Але чи можна якось поліпшити ситуацію? – Пом'якшити наслідки трудової міграції – це єдина можливість. Через те, що область практично не має свого виробництва, не можемо пропонувати людям залишитися на Львівщині. Але в кожного заробітчанина тут залишається родина. Власне, наш інститут запропонував опікуватися неповнолітніми, батьки яких виїжджають за кордон на заробітки. Потрібно обов'язково внести зміни в законодавство – наприклад, паспортна служба не повинна видавати дозвіл на постійний виїзд за кордон тим громадянам, які мають неповнолітніх дітей. У Стрию проводили дослідження та з'ясували, що діти, батьки яких виїхали за кордон, гірше

вчатися, більше пропускають уроки в школі, але й мають більше грошей, відповідно, можуть більше собі дозволити. Це серйозна проблема, і її визначають як соціальне сирітство. Сім'ї заробітчан зазвичай розпадаються.

– Хто повинен контролювати цих дітей? – Необхідно розвивати інституції опіки, щоб дитина не залишалася без догляду. Якщо людина виїжджає за кордон, то вона повинна подбати, щоб за дитиною наглядав хтось із дорослих. Але зрозуміло, що держава цього не забезпечить. Це вже мають зробити самі батьки.

Вікторія Бондарчук

Чия правда?

Якось ще дитиною підслухав я розмову двох дорослих. Давно це було, то й імен їхніх я не згадав. Назву їх А і Б. “Історія – каже А – не повторюється”. “О, ні – заперечує Б – повторюється”. Ясна річ, що диспутанти не дійшли згоди. А знати, хто з них мав рацію, кортить мене й сьогодні: ідеться ж не про калощі чи там про підштаники, а про історію. От я й сушу собі нею голову.

Іде Всесвітній Форум Українців. Сини й дочки України з усього світу зібралися на раду. Це вам не іграшки. Не має цей форум юридичних прав, але має силу духовну. Може звернутися хоч би й до Президента з якоюсь проською, щоб не сказати - вимогою. І Президентів не так легко буде збути просьбу форуму не увагою. А просити сьогодні про щось для добра молоді держави є й пере-є чого

Візьмім науку. Чи є в Україні школа, де б виховувалася майбутня еліта? Школа, де б дитина, яку батьки хочуть бачити колись чи то міністром, чи дипломатом, чи й президентом, могла дістати відповідне виховання? Школа, де б діти не тільки на лекціях з учителями, а й скрізь спілкувалися б між собою українською мовою? Саме така школа виховає майбутню еліту України. Скільки я знаю такої школи – нема. Президент Ющенко, наприклад, посилав своїх дітей, до школи для дітей іноземних дипломатів, де не то української історії та літератури не викладають, а й мови нашої на ділі не вчать. Яка ж із тих дітей буде українська еліта?

Або візьмім книжкову справу. Українську книжку в Україні не так легко купити. Наш ринок заповнили “брати”, і то так заповнили, що п’ята колона, набравшись з “братньої” літератури науки, радить нам із вами, дорогі читачі, вибиратись “За Карпати” і дати їм спокійно хазяйнувати в чужій хаті. Чом би державі не заснувати Державне Видавництво України, як це робили націонал-комуністи у 20-30 роках ХХ століття, і видавати книжки з усіх галузей знань для потреб українських громадян? Після сотень років бездержав’я – таке видавництво, ой, як потрібне.

А ще для своєї безпеки держава мусить мати віддану їй армію. Чи має таку армію Україна? Чи буде бліда копія Червоної Армії, що зветься українською армією, боронити державу від північних гунів? Хто скаже “так” – збреше в живі очі. Сучасна українська армія, на ділі, небоєздатна. Святкуючи 23 лютого, день підписання Леніним указу про створення Червоної Армії, як день української армії, вона виховує оборонців не України, а держави, живої лише у мріях фанатиків “руської ідеї”. Після грудня 1991 року були спроби творити українську армію. Малорос Кучма на догоду колишнім хазяям припинив ці спроби. Мали ми тоді елітні військові частини – Національну Гвардію. Кучма і її розпустив. Чи дбає Президент, Верховна Рада, Кабмін про відродження елітних військових частин для безпеки держави? Чи дбають вони, щоб українська армія була українською не лише назвою, а й своїм змістом і своєю формою? Бо, як не крути, а ця армія і далі своєю формою не є українська. А в армії форма це і є її зміст.

Маючи це все в голові, я сподівався, що СФУ звернеться до президента з проською розв’язати ці питання, або бодай одно чи два з них. З такими думками зазираю в Інтернет. Чим порадує нас цей високий форум? Із чим звернеться до Президента? Коли в Україні еліта більше дбає про посади, ніж про народ і державу, то, може, Форум Українців скаже своє вагоме слово.

Блажен, хто вірує!

Жодної з проблем, що я оце згадував, форум у своєму зверненні до Президента не торкнувся, натомість просить у президента орденів та титулів. Патріотично, правда ж? Хай і далі Україну засипають антидержавною літературою, хай у армії виховують не захисників України, а попихачів третіх держав! Дайте нам орден і титул, і це все, що ми можемо урадити для добра України! Чи ж світовий форум на те й здався, щоб просити ордени й титули?

Колись з легкої руки М. Гоголя пішла у світ побрехенька про те, як запорожці їхали до цариці у державних справах, а попросили у своєї (в народі -

вражої) матері пару, як на сучасну термінологію, жіночих туфель. Чи так воно було, чи тут діяла фантазія письменника, я, щиро кажучи, не знаю. Але де не горить, там ся не курить, як кажуть галичани – диму без вогню не буває. Щось такого могло бути і на ділі. А ще один “тоже малорос” – П. Чайковський – закріпив у пам’яті потомків цей факт оперою “Черевички”, щоб, значить, досвід предків передався нащадкам.

Пригадавши теє всеє, я й питаю тепер і себе і читачів:

Хто ж мав рацію із двох давніх диспутантів: А чи Б? Повторюється історія, чи ні?

Святослав Караванський

Українська обмежена свобода пересування

Однією з головних цінностей громадян не лише Європейського союзу, а і всього цивілізованого світу є свобода пересування. Для українців таке поняття, зрозуміло, теж існує, однак воно обмежене візовими режимами.

Для громадян України безвізовий режим існує наразі лише з 12 країнами світу: Азербайджаном, Білоруссю, Вірменією, Грузією, Казахстаном, Киргизією, Малайзією, Молдовою, Монголією, Росією, Таджикистаном та Узбекистаном. Спрощений візовий режим (тобто віза потрібна, але вона безкоштовна) - з Польщею, Угорщиною, Латвією, Естонією, Чехією та Словаччиною. Такою ж є ситуація з рішенням латвійського уряду, згідно з яким консульські установи Латвії в Україні надають короткострокові одно-, дво-, багаторазові та транзитні візи громадянам України без стягнення консульського збору, але лише впродовж двох місяців - із 1 липня до 31 серпня. А консульства Естонії та Японії оформляють транзитні та одноразові візи без сплати консульського збору.

Очевидно, на думку дипломатичних кіл країн ЄС, США та інших цивілізованих держав, користі від українського туриста мало, навпаки - приїде, оселиться ще й загрожуватиме переселенням вихідцям зі Сходу або цивілізованих країн. Інша річ - самим відвідати Україну, відпочити. Сюди приїжджають, наприклад, знайти собі дружину.

Якщо ж плани не такі грандіозні, а просто “культурний туризм”, то умови найкращі - недорогі готелі, дешеві та смачні страви, а головне - натуральне харчування, чимало

архітектурних пам’яток, непогана горілка та пиво... До того ж місцева влада допоможе, якщо виникнуть якісь проблеми (для наших туристів за кордоном такі послуги не доступні, а свої посольства завжди “обмежені в фінансуванні”).

IV Всесвітній форум українців розпочався в Києві 18 серпня.

У ньому взяли участь понад три тисячі делегатів із 43 країн світу. Делегати з'їзду працювали в секціях – з економічних, політичних і релігійних питань – у Києво-Могилянській академії. Однією з центральних тем Форуму було питання визнання Голодомору в Україні геноцидом – його учасники Форуму розглядали спільно з науковцями та політиками в Українському домі.

Головою Української Всесвітньої Координаційної Ради (УКВР) обрано Дмитра Павличка. За цю кандидатуру на IV Всесвітньому форумі українців було проголосовано майже всім залом, окрім 7 делегатів, які були проти і 4 – утрималися.

Виступаючи на зібранні УКВР, її голова зазначив, що йому ця посада потрібна для того, аби "мати можливість відчиняти двері влади". Він підкреслив, що українській громаді "треба триматися [президента Віктора] Ющенка, якщо хочемо будувати українську державу". Він наголосив, що є недоречними викрики, зокрема, на IV Всесвітньому форумі українців, щодо нібито зради Ющенка. Павличко підкреслив, що він буде ходити до прем'єр-міністра Віктора Януковича, щоб "сказати, що друга державна мова – це смертельна небезпека" для України. За його словами, він також звернеться до Януковича, щоб "ті капітали, які стоять за ним, створили фонд УКВР". Також на форумі обрано президію УКВР у складі 36 осіб, 12 з яких – представники України, по 12 – від східної та західної діаспори.

Російська мова, кордон охорони та Дмитро Табачник

Українська діаспора так і не почула виступу Віктора Януковича. У пресі цю зустріч називали "Янукович заїде в клітку з тиграми". Виступ прем'єра анонсував Президент у своїй промові першого дня Форуму. Віктор Ющенко навіть доручив голові уряду взяти під державну опіку найважливіші світові центри української культури та просив обговорити проекти, які потребують фінансування з боку держави.

Проте пан Януко-

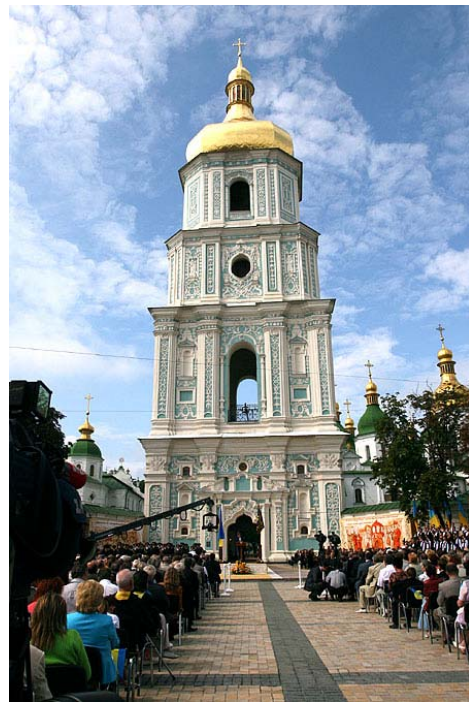
вич не з'явився на Форумі, відтак виступ прем'єр-міністра перенесли на неділю. Але замість нього в "клітку з тиграми" прийшов віце-прем'єр Дмитро Табачник. На зустрічі, де були экс-президент України в екзилі Микола Плав'юк, генеральний секретар Світового конгресу українців Віктор Педенко, президент Європейського конгресу українців Ярослава Хортяні, чільні представники товариств українців у Вірменії, Румунії, Казахстані, на Кубані, Дмитро Табачник розповів учасникам зустрічі про Універсал: "Це документ, який розриває суперечливе коло політичних амбіцій і надмірного егоїзму та спонукає українців не лише до примирення й об'єднання, а й до розуміння того, що проблема виживання України та її політичної еліти – це проблема самоусвідомлення через пошук компромісів між представниками різних політичних та економічних кіл".

Раніше в доцільності підписання Універсалу представників української діаспори переконувала народний депутат від "Нашої України" Лілія Григорович. За її словами, якби були повторні парламентські вибори, й партія Віктора Януковича набрала б значну більшість, то "було б дуже важко працювати", а з часом історія покаже, що підписання Універсалу національної єдності було подією, яка є позитивною для України. Як повідомляє УНІАН, під час виступу пані Григорович неодноразово лунали вигуки, зокрема "профукали помаранчеву революцію". У відповідь на це Лілія Григорович попросила: "Підставте нам плече, не шматуйте цим залом тих, кого ви сьогодні маєте в цій Україні, – народного Президента і демократичні сили, які нині підтримують його".

Також представники діаспори зустрічалися з міністром закордонних справ Борисом Тарасюком. Під час цієї зустрічі панові Тарасюку довелося пояснювати делегатам причини засилля російської мови в Києві. Закордонні українці закликали його сприяти агресивнішій мовній політиці. Зокрема, зобов'язати спілкуватися українською в державних установах, університетах і посольствах. Борис Тарасюк зі свого боку попросив учасників Всесвітнього форуму українців допомогти з популяризацією України за кордоном.

Учасники Форуму все ж запропонували Вікторові Януковичу зустрітись, адже більшість делегатів з'їзду залишаються в Україні й хочуть особисто від прем'єра почути його позицію в питаннях мови та зовнішньої політики. За іншою інформацією, В. Янукович мав відвідати церемонію закриття Всесвітнього форуму українців у палаці "Україна".

Перенесення виступу голови Кабміну – не єдина організаційна проблема на Всесвітньому форумі українців. Як зазначають оглядачі, у день відкриття делегатам довелося докласти неабияких зусиль, аби потрапити до зали палацу "Україна". Один із канадських делегатів ледь не пропустив власного нагородження орденом Ярослава Мудрого.

"Наша Україна" пояснила діаспори, чому "профукала" революцію

Народний депутат Лілія Григорович (фракція "Наша Україна") вважає, що якби в результаті повторних парламентських виборів Партія регіонів набрала значну більшість, то було б дуже важко працювати.

Про це вона сказала під час звітного засідання Української всесвітньої координаційної ради, яка проходить в рамках IV Всесвітнього форуму українців у Києві. За словами Григорович, з часом історія ще покаже, що підписання Універсалу національної єдності було подією, яка є позитивною для України.

Під час виступу депутата неодноразово лунали вигуки, зокрема "профукали Помаранчеву революцію". У відповідь на це Григорович попросила: "Підкладіть нам плече, не шматуйте цим залом тих, кого ви сьогодні маєте в цій Україні, – народного президента і демократичні сили, які сьогодні підтримують його".

Також у ході виступу вона констатувала, що сьогодні, на жаль, у Верховній Раді немає демократичної більшості.

Григорович звернулася до делегатів IV Всесвітнього форуму українців, щоб вони під час зустрічі з прем'єр-міністром Віктором Януковичем поставили перед ним запитання щодо підтримки Партією регіонів постанови ВР про визнання голодомору та геноциду в Україні, яка раніше не була підтримана парламентом. Крім того, вона запропонувала поставити перед Януковичем питання щодо бюджетного фінансування на 2007 рік програми, що стосується роботи з українською діаспорою.

COMPUTER SERVICES AND REPAIRS КОМП'ЮТЕРИ, ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА РЕМОНТ

Діагностика, модернізація та обслуговування комп'ютерів, повне видалення вірусів, відновлення інформації, встановлення програмного забезпечення, розробка та супровід Web сайтів, доставка та встановлення нових і відновлення вживаних картриджів на лазерні, струменеві принтери та копіювальні апарати, комп'ютери довільної конфігурації на Ваше замовлення, проектування, монтаж та обслуговування комп'ютерних мереж, ремонт побутової техніки (телевізори, домашні кінотеатри, програвачі, відеомагнітофони, телефони тощо).

Віталій Смішний

phone: (613) 729-0042, e-mail: vsmishnyc339@rogers.com

До Юшенка понаїхали злі та істеричні діти?

Лідер СДПУ(о) Віктор Медведчук вважає, що 15-річчя своєї незалежності Україна зустрічає, слухаючи "псевдопатріотичну маячню". Так він прокоментував проведення IV Всесвітнього форуму українців у Києві, повідомляє прес-служба СДПУ(о). На думку Медведчука, "ряд учасників форуму продемонстрували, що вони є насамперед діаспорою, і позиції дійсних українців, що прагнуть створити державу, де здатні ужитися люди різних національностей, їм не тільки незрозумілі, але й нецікаві".

Лідер СДПУ(о) зауважує, що "подібні збори можуть нести лише консультативну функцію, допомагати українській державі освоїти закордонний досвід". "І будь-який культурний представник діаспори розуміє, що хоча він сам або його предки й походять із України, але в його кишені - паспорт іншої держави, і будь-який українець, що має хоч краплю національної гідності, прийме із вдячністю пораду, а не вимоги й образи", - підкреслив він.

"Як же можна ставитися до резолюції форуму, якою передбачено доручити владним структурам у тримісячний строк розробити план реалізації постанов секцій форуму й забезпечити їхнє виконання?!", - питає лідер СДПУ(о). "Зокрема, одна з робочих груп зажадала від Юшенка провести кадрові "чистки" в армії й у правоохоронних органах. Якщо Всесвітній форум українців уповноважений вирішувати такі питання - навіщо нам Рада й Кабмін?", - зазначає він.

*Представники діаспори на
дачі Президента України*

"Поводження делегатів нагадує образ дій примхливих і злих дітей - істерики, крики "Хочу!" і небажання вникнути в інтереси батьків", - вважає Медведчук. Лідер СДПУ(о) констатував, що "делегати форуму докоряли міністрам за те, що вони користуються російською мовою, не згадуючи про те, якою мовою розмовляє більшість платників податків, які фактично оплатили приїзд та готелі для представників діаспори".

"Вражає, що люди, цілком відірвані від життя, які не мають ані крихти здорового глузду й перебувають в полоні далекого минулого, взялися з зухвалою самовпевненістю повчати політичні сили України й главу держави патріотизму", - заявив лідер СДПУ(о). "Особливо цинічним видається те, що все це, дискредитує державне свято, пролунало напередодні Дня Незалежності, 15-річчя якої Україна змушена зустрічати, вислуховуючи псевдопатріотичну маячню", - додав він.

Білозір освоїлася на своїй новій посаді

У Верховній Раді України зареєстровано проект закону "Про Концепцію національної політики щодо закордонного українства", поданий народним депутатом, львів'янкою Оксаною Білозір. Законопроектом (реєстр. №2008) пропонується забезпечити співпрацю України із закордонними українцями в різних сферах суспільного життя та ефективного залучення їхнього інтелектуального, духовного й культурного потенціалу. Передбачається також затвердити Концепцію національної політики щодо закордонного українства, яка складається з трьох розділів. Крім того, законопроектом визначаються поняття "закордонне українство", "українська діаспора", "закордонні українці з етнічних земель або закордонні автохтонні українці", "українські громадяни за кордоном", "вихідці з України (емігранти)", „землі компактного оселення української діаспори, "світове українство" тощо. Прийняття та реалізація законопроекту, вважає народний депутат, стимулюватиме подальший розвиток законодавства України з урахуванням міжнародних правових норм та працюватиме на покращення зовнішньополітичного іміджу держави.

Українці повернуться без відома України?

Вихідці з України в Німеччині, які захочуть повернутися на батьківщину, можуть сподіватися на підтримку від ФРН, - повідомило радіо "Німецька хвиля".

У Німеччині вже навіть розробили програму реінтеграції, яка розрахована на переселенців і біженців. За словами координатора проекту Фолькера Тегелера, ця програма, можливо, почне діяти восени цього року. Як повідомляє "Німецька хвиля", до таких дій у Німеччині вирішили вдатися тому, що десятки тисяч вихідців з України, які нині мешкають у країні, так і не змогли інтегруватися. Багато хто з них так і живе на соціальну допомогу, тоді як умови її отримання стають дедалі жорсткішими. Частково це пов'язано з тим, що за останні роки в Німеччині зріс рівень безробіття, а відповідно, збільшилася кількість тих, хто претендує на соціальну допомогу від держави. Таке навантаження на німецький бюджет стає непосильним. Саме тому й виникла ідея підтримати тих, хто повернеться на батьківщину. За словами пана Тегелера, не лише Німеччина, а й

Євросоюз має намір "інвестувати значні кошти і зусилля у піклування про тих, чий міграційні сподівання не справдилися. Адже замість того, аби вони вимушено жили на грошову допомогу в Німеччині, краще дати їм шанс розпочати нове повноцінне життя в рідній країні". За словами Тегелера, тим, хто повертатиметься, протягом двох років буде гарантовано соціальну підтримку за німецький кошт, а також допомогу у працевлаштуванні. Ініціатива цікава, тим паче, що не часто країни готові фінансово підтримувати чужих громадян, які переселяються на рідну землю. Однак викликає певне здивування неточність інформації - не вказано, хто саме розробляв проект, як він називається, яке конкретно відомство (чи відомства) його впроваджуватимуть і чи є якісь домовленості з Україною.

На запит журналістів у Міністерстві закордонних справ України про те, чи проводила німецька сторона з цього приводу хоч якісь консультації з українською стороною, повідомили у прес-службі цього відомства, "попередньо кажучи", їм не вдалося знайти людини, яка хоч би чула про такі ініціативи. Принаймні переговори чи обговорювань на двосторонньому рівні Німеччина - Україна, або на рівні ЄС не було. Однак працівники прес-служби запевнили, що це питання з'ясуватимуть уже на офіційному рівні, передусім у посольствах України в Німеччині та Німеччині в Україні.

Ющенко розповів, що йому "плутає ноги" і наказав не скиглити

Президент Віктор Ющенко заявляє, що не пішов на розпуск парламенту, оскільки це було би порушенням Конституції. "У нас був вибір - або йти емоціями, порушувати Конституцію і закон, робити ревізію виборів, які всі визнали, або бути до кінця демократами", - сказав Ющенко, виступаючи на IV Форумі українства у Києві у п'ятницю.

"Я переконаний, що емоції вшухнуть. Головним є інше: я ні на крок не відступив від української Конституції, від українського закону. Два роки тому в Україні це ще було популярно: програв вибори, їх скасуй, другі, може, виграєш. Другі не виграєш - скасуй, треті, може, виграєш. Цю дорогу треба раз і назавжди припинити", - додав президент.

Коли Ющенко говорив про покращення економічних показників, з залу лунали вигуки про підвищення цін, на що президент відповів із легким роздратуванням: "Ціни. Ми маємо інфляцію цінову 2,8%. Якщо у когось є нижче, підніміть руку. У Росії, Польщі, Білорусі?"

"Ми маємо нормальну європейську інфляцію", - додав він. Водночас, за словами Ющенка, "найбільше, що плутає ноги, - це відсутність політичної стабільності". Виступ президента кількаразово переривався вигуками з залу. Після одного з них Ющенко сказав: "Я прошу коректності, виступає перед вами президент України".

Президент також повідомив, що у цьому році для підтримки української діаспори з держбюджету буде виділено 77 мільйонів гривень. У кінці свого виступу Ющенко заявив: "Нам треба перестати скиглити по-українськи".

Українська правда

Українець перестрашувався, щоб не стати персоною нон грата в Україні

Президент Всесвітнього конгресу українців Аскольд Лозинський не бачить ніяких юридичних підстав для того, щоб заборонити йому в'їзд в Україну й оголосити персоною нон грата. Так він прокоментував заклик Союзу православних громадян України до прем'єр-міністра Віктору Януковича заборонити Лозинському в'їзд в Україну.

Свою вимогу Союз пояснив "публічною образою віруючих Української православної церкви", коли Лозинський на IV Всесвітньому форумі українців у Києві 18 серпня заявив, що "Українська православна церква - це організація, що проводить у життя винятково інтереси Москви, а не Бога".

На думку Лозинського, усі сказані ним слова є правдою, і тому тільки в суді опоненти мають можливість довести зворотнє. За його словами, він не знає, як Янукович буде реагувати на цю заяву, але "був би шокований, якби Кабінет міністрів прийняв заяву, що Лозинський є персоною нон грата".

Лозинський відзначив, що в червні 2006 року звернувся до Міністерства закордонних справ України з проханням дати дозвіл йому як громадянину США на постійне проживання в Україні. Він підкреслив, що після надання такого дозволу він не може бути оголошений персоною нон грата.

Янукович діаспорі був не дуже-то й потрібний

Президента Світового конгресу українців Аскольда Лозинського влаштує те, що прем'єр Віктор Янукович не взяв участі у IV Всесвітньому форумі українців, який 18-20 серпня проходив у Києві. На прес-конференції у Києві Лозинський сказав, що Янукович "розважливо це зробив, тому що передбачав, що можуть бути невідповідні виступи".

Відповідаючи на запитання щодо можливості зустрічі представників української діаспори з Януковичем, Лозинський сказав, що "ми окремої дороги до прем'єр-міністра України не шукали". Як заявив Лозинський, на IV Всесвітньому форумі українців президент Віктор Ющенко не переконав його учасників у правильності свого кроку щодо підписання Універсалу національної єдності.

За його словами, Ющенко — "надзвичайно позитивна українська людина, чесний, порядний, який, на жаль, є як політик наївним". Як повідомлялося, Янукович 19 серпня мав зустрітись з представниками української діаспори. Водночас 18-19 серпня, за повідомленням прес-служби уряду, він відбув до Москви. 19 серпня за дорученням прем'єра з делегатами та гостями IV Всесвітнього форуму українців зустрівся віцепрем'єр Дмитро Табачник.

Гортаючи старі сторінки

Фінансування СКУ та заяви Дмитра Табачника

В українській американській пресі опубліковано цікавий лист професора Манітобського університету Ярослава Розумного. Ось його виклад: "Прослухавши на "Контакті" 12 липня 2003 року передачу виступу провідника блоку "Наша Україна" Віктора Ющенка в Торонто і критику цього виступу та особи Віктора Ющенка президентом Світового

Конгресу Українців Аскольдом Лозинським, дивує не так те, що сказав президент СКУ на адресу, можливо, майбутнього президента демократичної України, але чому, з якою інтонацією та на чию користь Аскольд Лозинський це зробив... Ставлення керівництва СКУ до нинішньої української влади важко назвати надто принциповим. Президент конгресу Аскольд Лозинський свого часу уславився, зробивши кілька негативних випадів у бік Миколи Мельниченка та Григорія Омельченка, — мовляв, це люди, які завдають шкоди іміджу України... Нині пан Лозинський утримується аж від таких скандальних заяв. Про вбивство Гонгадзе, корупцію і численні злочини, від підозр у скоєнні яких «гарант» так і не відмився, Лозинський та його колеги згадувати не хочуть. Можливо, все-таки чекають від Кучми фінансування? Можливо, вже дочекалися?

Але яку користь для діаспори може мати така подачка, якщо за неї неодмінно доведеться розплачуватися — вибілюванням іміджу Леоніда Даниловича на міжнародному рівні? Хіба не зрозуміло керівникам СКУ, що робота на Кучму, на зміцнення його влади означає водночас подальше розчарування українців у своїх надіях на краще майбутнє, в незалежності, в здатності побудувати гідне життя на власній землі?

У середу, 20 серпня, Аскольд Лозинський та ще кілька делегатів конгресу мали зустріч із прем'єр-міністром Віктором Януковичем. Не Віктор Федорович до них завітав, ні, — вони мусили йти до нього і втішатися тим, що запрошені. Під час аудієнції мова йшла, зокрема, й про гроші. А вже у четвер зранку «гуманітарний віцепрем'єр» Дмитро Табачник отримав право висловитись таким чином: конгрес, мовляв, визнав, що за 12 років незалежності Україна зробила такий поступ до демократії, на який США не спромоглися й за 200 літ...

Заява Табачника дозволяє припустити, що непорозуміння між керівництвом СКУ та українським режимом вирішені полюбовно. Кожен отримав те, що хотів. Чи отримали бодай щось 27 мільйонів українців — це питання, на яке, дуже довго, думаю, треба буде шукати відповідь.

"Сільські вісті", 22 серпня 2003 року

<http://zustrich.quebec-ukraine.com/index.html>

<http://zustrich.quebec-ukraine.com/salut.html>

**Розмова з Михайлом Горинем, головою
Української всесвітньої координаційної ради**

18-20 серпня в Києві відбувся IV Всесвітній форум українців. Провести такий захід стало можливо лише після здобуття не залежності, вперше він відбувся 1992 року, відтоді є регулярним. Форум проводять що чотири роки, координує цей захід Українська всесвітня координаційна рада, яку на першому форумі створили більш ніж 250 громадських організацій.

Про роботу УВКР та особливості цього річного форуму – в розмові з головою УВКР Михайлом Горинем.

– Пане Михайле, ви є головою міжнародної громадської організації, яка має сприяти становленню громадянського суспільства. Що вдалося зробити за роки існування УВКР?

– Нове керівництво УВКР прийшло до влади на початку третього тисячоліття. Перед нами стояла проблема: на що спрямувати енергію тих людей, які хочуть долучитися до розбудови громадянського суспільства. Дійшли висновку, що УВКР повинна бути дуже важливим чинником становлення української держави. У нашому статуті так і записано: “...залучити українські громади, які далеко за межами України, до утвердження української держави”.

Нині найважливішим фактором у збереженні світового українства ми вважаємо вивчення стану українських громад Російської Федерації. З українськими громадами США, Канади, які мають славні традиції, ми добре обізнані. Українська еміграція, яка після Другої світової війни виїхала від більшовизму за кордон, утворила чимало науково-дослідних

інститутів, почала видавати енциклопедію українознавства, розбудовувати релігійні структури, наукове середовище, приміром, Інститут українознавства в Гарварді. Ви знаєте, це був величезний спалах української ідеї за межами рідної держави. Власне, завдяки тому, що українські громади так дієво працювали там, нині ми продовжуємо цей процес.

– 18-20 серпня відбуватиметься IV Всесвітній форум українців. Як гадаєте, він відрізнятиметься від першого форуму, 1992-го?

– Перший форум був форумом ейфорії та великих надій. Люди, які півстоліття тому опинилися поза межами України, нарешті приїхали на рідну землю. Той настрій дуже вплинув на взаємини нашої країни та діаспори, яка матеріально допомагала молодій державі. З розвалом СРСР українська діаспора збільшилася на 12 мільйонів. Та й у незалежній Україні з'явилося багато громадських організацій. Саме тоді виникла нагальна необхідність загального для всього світового українства координаційного органу.

Якщо говорити про IV Всесвітній форум українців, то, без сумніву, ейфорія на ньому навряд чи буде, оскільки це вже перетворилося на традицію, та й держава стає звичним поняттям. Хочу додати, що щоразу на цей захід приїждить дедалі більше представників діаспори. Зокрема, цього року планують прибути 1900 делегатів і гостей з-за кордону, що на 200 більше, ніж було на попередньому форумі.

– Що вдалося зробити впродовж періоду від III Всесвітнього форуму українців?

– Протягом останніх чотирьох років ми докладно вивчали життя українських громад Російської Федерації: Мурманська, Карелії, Татарстану, Далекого Сходу (від Владивостока до Камчатки), прикордоння Росії (від Білгорода до Кубані), Москви, Сибіру, Крайньої Півночі. Ми довго були під п'ятою Московської імперії, і знаєте, це дається взнаки досі. Більшість із громад не мають змоги (а деколи бояться) користуватися елементарними, визнаними в усьому світі правами національних меншин.

(прод. на наступній стор.)

ШЕВЧЕНКО В ОТТАВІ...

Єдина для отавської української громади унікальна можливість здійснити проект встановлення пам'ятника Тарасові залежить від кожного з нас. Якщо ви відчуваєте внутрішній покликання віддати шану Кобзареві, дати ділову консультацію у сфері полегдження бюрократичної документації або будівництва,

просто активно включитися до діяльності і додати свої зусилля у спорудженні монумента нашому видатному Землякові, -

не згубіть рідкісний шанс, наданий історією лише раз. Ваші діти, в майбутньому прогулюючись попри пам'ятник Тарасові Шевченкові, з гордістю казатимуть своїм ровесникам з України – у його спорудженні заслуга і наших батьків.

За інформацією, з пропозиціями та з допомогою звертатися:

**“Комітет по встановленню пам'ятника
Т. Шевченка в м. Оттаві”**

тел. (613) 725-0006

e-mail: orest.dubas@servicecanada.gc.ca

(продовження з попередньої стор.)

А саме в Російській Федерації, де українці посідають третю сходинку за кількістю населення, немає жодної державної української школи. Якщо вони й існують, то є недільними й діють за кошт громад. Як виняток за муніципальні кошти вивчають українську мову в Башкортостані. Така ж ситуація зі ЗМІ. Це тема окремої розмови. Гадаю, що новому керівництву УВКР потрібно й далі ознайомлюватися з життям українців Росії, а також Середньої Азії та Закавказзя.

Окрім того, ми були співорганізаторами Міжнародного єврокаравану українських журналістів із різних країн "Разом у Європі", дослідили життя українських громад у понад десяти європейських державах. Дослідження та підсумки поїздок УВКР намагається донести до української громадськості та державних органів. Для цього широко використовуємо вітчизняні та закордонні мас-медіа, "Вісник УВКР", радіопередачу "Громада" (раніше "Ми – українці") тощо.

Прес-службі допомагають журналісти відомих телеканалів і газет, які беруть участь у наших поїздках. Географія ЗМІ, в яких з'являлася інформація про УВКР, розширилася в декілька разів. Про нас знають в Австралії, Бразилії, США, на Камчатці. Сотні публікацій надруковано в багатьох газетах і журналах України. Також УВКР провела низку "круглих столів" з актуальних для закордонного українства питань, міжнародних конференцій, учнівських конкурсів на знання діаспори, видала чимало книжок тощо.

– За часи незалежності до трьох історичних хвиль еміграції додалася ще й четверта, економічна. На вашу думку, на чому має акцентувати свою увагу Україна в роботі з діаспорою, зокрема представниками останньої хвилі еміграції?

– Мати велику діаспору – це мати великий загін українських патріотів, погляди яких спрямовані в Україну та які намагаються всіляко допомогти їй. Хочу сказати, що наші державні структури мало працюють над координацією діяльності громадських міжнародних організацій.

Українці Франції. Париж

Ви ніде не бачили, щоб проблему української діаспори раз, другий, третій гостро порушували на засіданнях Верховної Ради. Ви ніде не бачили, щоб виділяли певні ресурси на підтримку тих українських громад, які нині є малозабезпеченими. Ми вважаємо, що українські громади повинні самі себе забезпечувати. Гадаю, завдання державних інститутів полягає в тому, щоб вивчати українську діаспору, допомагати їй зберегти етнічне обличчя. Таким чином наша держава, маючи майже в кожній країні українські громади, міцніше стояла б на ногах, завжди мала б підтримку тих українських громад, які там перебувають.

Наші сусіди – і Росія, і Польща – витрачають дуже багато часу та фінансів, аби їхні діаспори збереглися та впливали на взаємини країни їхнього проживання та їхньої історичної

батьківщини. Подивіться, як це роблять в Україні російські чи польські громади.

– Але наших заробітчан ще не можна назвати діаспорою, вони здебільшого перебувають за кордоном нелегально...

– Це є тимчасові заробітчани. Скажімо, в Португалії їх легалізують. Важке життя в Україні кинуло мільйони людей поза межі рідної держави. Але я певен, що коли через два-три роки в нас нормалізується

ситуація, більшість із них повернеться на батьківщину. І нині дуже важливо, щоб заробітчани долучилися до тих громад, які організовують на місцях їхнього проживання.

Наразі на збори таких організацій приходять у середньому 50 осіб, а українців у державі може бути сотні тисяч. Тобто потреба в спілкуванні, громадська активність є мінімальною. Це свідчить про національну свідомість наших людей. 1995-го я був у США. Виступав із доповіддю у Філадельфії. Потім побачив у фойє групу, приблизно 20 осіб. Думав, що це англомовні люди, а виявилось – наші заробітчани. Тоді підійшов і запитав, чому вони не зайшли до зали. "Та нас не запросили..." – такою була відповідь. Це капітальна пасивність. Я вважаю, що УВКР

Оттавський відділ

Української Канадської Суспільної Служби

збирає українські книжки для пересилки в колекцію бібліотеки або для перевидання з забутих авторів

НЕ ВИКИДАЙТЕ ЖОДНИХ УКРАЇНСЬКИХ ВИДАНЬ!!!

Це зробити набагато легше, ніж їх було колись НАДРУКУВАТИ! Шануймо працю наших попередників!!! Краще передайте Оттавській Суспільній Службі і МИ ЗНАЙДЕМО ДЛЯ НИХ ВІДПОВІДНЕ ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ! Не маєте книжок - тоді допоможіть фінансово з їхньою пересилкою до України. Там є люди, які чекають аби їх прочитати. Не дайте вмерти українському друкованому слову! Проект "Оживи книжку для України" постійно в дії, і ми очікуємо як на книжкові поповнення так і на грошову допомогу, призначену виключно на їхню пересилку.

Хто сам бажає надіслати свої книги особисто, подаємо контактну адресу:

Євген Наконечний, завідувач відділом україністики Наукової бібліотеки ім. В. Стефаника

Василь Гутковський, директор видавництва "Піраміда"
Юрко Винничук, письменник

Ukraine, 79006 a/c10989

Тел: 011 (38 032) 297-00-47, 272-50-62

e-mail: piramida@utel.net.ua

повинна відповідним чином контактувати з тими людьми, залучати їх до громадської роботи. Ми проїхали Далеким Сходом, там українці живуть понад століття, але ситуація така ж сама. Здебільшого українці залишаються пасивними.

Наше завдання полягає в тому, щоб в українських громадах було якнайбільше активних людей. Аби вони утверджували наші ідеали, народне мистецтво, жили повноцінним життям, а не лише заробляли на шматок хліба.

Розмовляла Світлана Остапа

ШЛЮБИ З ІНОЗЕМЦЯМИ Є НЕБЕЗПЕЧНИМИ

Щоб хоч якось уникнути можливості стати жертвами торгівлі за кордоном, українським жінкам, які виходять заміж за іноземців, слід брати шлюб в Україні, - радить юрист Західноукраїнського центру "Жіночі перспективи" Галина Федькович. Жінці, яка в майбутньому бажає виїхати на Батьківщину свого чоловіка, навіть набагато легше оформити візу за умови, якщо шлюб пара братиме в Україні. "Шлюб з іноземцем, та ще й у нього вдома, може стати фатальним для української жінки. Перш ніж зважитися на такий важливий крок у житті, слід детально все проаналізувати, вивчити законодавство, порадитися з юристами", - каже Федькович.

Щодо Львівщини, то тут молоді дівчата найчастіше одружуються з громадянами СНД, Польщі, Італії, Іспанії, Португалії. "Найбільш цікава ситуація з італійськими нареченими", - розповідає Галина Федькович. Річ у тім, що в Італії розлучитися дуже важко. І одружені чоловіки, які не живуть зі своїми дружинами, хоча офіційно перебувають з ними у шлюбі, приїжджають на Україну або ж надсилають запрошення нашим дівчатам з пропозиціями виїхати у їхню країну й там одружитися. Водночас в Україні від них важко вимагати документи, які б вказували на їхній сімейний стан. Довірливі жінки, які мріють про світле майбутнє із чоловіком-іноземцем, купуються на таке й вирушають за кордон, навіть не підозрюючи, що там можуть стати справжнім "живим" товаром.

До того ж, іноземці часто вмовляють жінок виробляти лише туристичну візу, - каже Галина Федькович. А коли закінчується термін її дії, роблять так, щоб жінка не змогла виїхати з країни. Аби запобігти можливості стати жертвою насильства та торгівлі й мати можливість вільно повернутися на Батьківщину, у Західноукраїнському центрі "Жіночі перспективи" радять у жодному разі не погоджуватися на вироблення туристичної візи.

"Що ж стосується запрошень від іноземців, які часто можна побачити у засобах масової інформації, з пропозиціями виїхати за кордон і там одружитися, то це, на мою думку, цілковитий абсурд, позаяк про людину в таких запрошеннях довідатися практично неможливо нічого, - вважає Галина Федькович. - До нашого центру часто звертаються за порадами та консультаціями з цього приводу, але на жаль, це лише незначна частина тих, хто відгукується на такі запрошення, тому застерегти від помилок ми можемо не всіх".

Великою проблемою є також стягнення аліментів для дитини у тому разі, якщо її батьки розлучилися і мати повернулася на Україну. Якщо в нашої держави немає договору про правову допомогу з країною, то вимагати від громадянина цієї країни сплати аліментів практично неможливо. А з тих країн, в які найчастіше виїжджають українки, такого договору нема з Італією, Іспанією та Португалією.

За минулий рік у Львівському обласному управлінні статистики зареєстрували 141 пару молодят, які взяли шлюб на Львівщині і де женихом був іноземець. І це майже наполовину

менше, аніж за попередній рік. Це ще не означає, що щороку кількість інтернаціональних шлюбів зменшується, просто зменшується кількість молодят, що одружуються на Львівщині. Та як радять у "Жіночих перспективах", львівським жінкам треба бути обачнішими та наполягати на реєстрації шлюбу саме вдома, на Львівщині.

Уляна ЛИБА

ЛЮБОВ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНЬКА

Одна з проблем, яку дедалі частіше доводиться вирішувати українським дипломатичним представництвам у Польщі, — це діти, залишені громадянками України у польських пологових будинках. Покинуті матерями маленькі українські громадяни стають великою проблемою для польських пологових будинків, опікунських центрів, що повинні ними займатися, а також українських дипломатичних і правоохоронних служб, які намагаються відшукати матерів-утікачок.

У польських пологових будинках дітей залишають здебільшого українки, котрі завагітніли у Польщі — в результаті чи то «заробітчанського кохання», чи згвалтування. Багато з них мають в Україні чоловіків і дітей. Тому народжують у Польщі дитину, а через кілька днів просто втікають. Деякі відразу заявляють, що хочуть залишити дитину, тоді проблем менше. Досвідчені лікарі не записують у документах громадянство матері, а пишуть — «батьки невідомі». Тоді польські судові органи мають повне право починати процедуру всиновлення такої дитини. Бажаючих усиновити здорову дитину є чимало. Гірше, якщо матері встигли офіційно задекларувати «приналежність» дитини до Української держави і відмовляються від неї. Суди не беруть відречення від дитини від іноземних громадян. Кажуть — їдь в Україну і там відрікайся. Не їдуть — утікають.

Діти потрапляють до всиновлювально-опікунських центрів. Матір одного з дітей — піврічного хлопчика, — 23-літню сумчанку, українській міліції вдалося розшукати. Написала пояснювальну — перебувала у Польщі на заробітках, завагітніла, з пологового будинку втекла, бо на батьківщині має чоловіка й дитину, які про «польський гріх» нічого не знають.

Дітей, залишених у пологових будинках, переважно передають на утримання в «тимчасові сім'ї», де їх готують до всиновлення бездітними родинами. Однак стосовно дітей іноземних громадян це майже неможливо. «Тимчасовим сім'ям» держава платить за утримання залишених дітей. Тому українські діти стають проблемою для всіх — усиновити їх не можна, надія віднайти батьків — мала, а польська держава не хоче платити за чужих громадян.

Розшук таких матерів-утікачок — зайвий клопіт для українських дипломатів та правоохоронців. Бо навіть коли їх знаходять, зовсім не просто примусити зректися залишених дітей або забрати їх. Можливо, посольство погодилося б прийняти відречення від цих матерів, але невідомо, чи таке відречення визнає би польський суд.

Отже, ситуація тупикова — матері цих дітей не хочуть, польські сім'ї всиновити їх не можуть, а опікунські центри не бажають ними займатися вічно. Однак таких випадків трапляється не дуже багато. Переважна більшість українок залишає своїх дітей, не задекларувавши офіційно їхнього громадянства. Неофіційні, але надійні джерела повідомляють, що кожного року українки залишають у Польщі кілька сотень таких «нічиїх дітей».

ЛЮБОВ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНЬСЬКА (продовження)

Серед українських заробітчан у Польщі домінують жінки. Жінки-заробітчани мають більше проблем, ніж чоловіки. З одного боку, та ж сама прискіпливість польських прикордонників, митників та поліції, а також «кувага» українських рекетирів на вокзалах чи базарах. З іншого — більша беззахисність, специфічно жіночі проблеми й туга за залишеними на батьківщині дітьми.

Польська преса приділяє українським жінкам теж незрівнянно більше уваги, ніж українським чоловікам, які потрапляють у різні «сумні пригоди» в Польщі. Українки — це придорожні повії, про що регулярно інформують різні польські телевізійні канали. Українки — це нелегальні прибиральниці чи няньки, історії яких люблять описувати щотижневі та щомісячні журнали. Українки — це вуличні й базарні продавщиці безакцизних цигарок та алкоголю, інформуванням про пригоди яких зловживають регіональні щоденні газети. Всі ці образи (або узагальнений їх образ) не менш активно експлуатуються у польських телесеріалах чи художніх фільмах про польську дійсність. Насправді серед цих жінок є чимало чесних, порядних та легальних «остарбайтерів», але вони практично не цікавлять польські ЗМІ. Польська преса взагалі більше любить спекулювати на стереотипах щодо східних сусідів, ніж їх ламати. Нещодавно через польські інформаційні агентства пройшла інформація, що українські повії використовують навчання в одному з навчальних закладів міста Жешова, аби легалізувати своє перебування у Польщі. Називалася інформація так: «Українські повії в навчальних закладах». У самому матеріалі йшлося про підозру на це, про те, що керівництво з'ясовуватиме, чи має вона під собою ґрунт. Про результати з'ясування вже нічого не повідомлялося. Такого типу некоректних публікацій чимало. Відповідно, у польському суспільстві швидко прижився й набув поширення стереотип — «Рускі — то курви».

«Заробітчаний секс у великому місті»

Ситуація жінок-заробітчанок у великих містах та в провінції різниться радикально. У Варшаві, Познані, Кракові тощо жінки з України працюють переважно або на приватних невеликих підприємствах (наприклад — швачки), або у приватних осіб як прибиральниці, доглядальниці за дітьми, літніми особами чи інвалідами. Головну групу становлять жінки у віці 30—40 років із вищою освітою і малопридатними в Україні професіями. Заробляють у середньому на місяць 200—300 USD. Якщо пощастить — може бути й 400, якщо ні — то й 100. Роботу шукають через польські газети з оголошеннями, через знайомих або вкидаючи свої пропозиції до поштових скриньок. Відгуки бувають різні. Досить часто дзвонять чоловіки середнього і старшого віку, які без зайвої дипломатії замовляють не прибирання, а секс. Дехто з замовників прибирання чи догляду вважає, що сексуальні послуги входять у комплексне замовлення. Не отримавши того, що їм підказувала стареча фантазія, відмовляються платити, платять менше або перетво-

рюють роботу «найми-чки» на пекло з вічними докорами, незадоволенням, образами. Взагалі, з клієнтами треба пильнувати — буває, що жінки йдуть по виклику на прибирання, а потрапляють

у пастку, що закінчується зґвалтуванням. Тому найкраще працювати в одного замовника, наприклад, в окремих будинках, де займаєшся усім — домом, дітьми, психікою тощо. Там їжа й нічліг — безплатно, але слід бути готовим до виконання обов'язків 24 години на добу.

Напередодні впровадження віз чимало жінок з України, котрі жили до того з поляками, офіційно з ними зареєстрували шлюби.

Зовсім інакше ситуація складається в селах, куди жінки з України прибувають переважно на сезонні роботи — поле, сад, домашнє господарство. Сюди приїждять переважно або молоді дівчата, або старші жінки. Теж найчастіше з сіл чи малих містечок, без кваліфікації — втікають від злиднів і готові хапатися за будь-яку роботу, щоб заробити 100—150 USD на місяць. Часто живуть і працюють у жахливих умовах — ночують у бараках чи наметах без санітарних вигод. Сплять на двоярусних лежанках — одна працює, інша спить. У селах значно частіше доходить до насильства, ніж у містах. Тут практично більшість «господарів» вважають, що заробітчани повинні їм служити усім тілом, а не лише руками. Але — це тема делікатна, жінки не хочуть про неї говорити. Йдеться навіть не так про брутальне зґвалтування, як про нахабний примус. Багато цих жінок не знають, де шукати захисту, адже перебувають і працюють найчастіше нелегально. Не знають, як поведеться в ситуації, коли їх ставлять перед вибором: давай або вижену — часто без зароблених грошей, на ніч, у селі, далекому від цивілізації. Зовсім молоді й затуркані можуть думати, що так і треба.

В окремих випадках між молодими працевлаштувачами та заробітчаниками зав'язуються дружні стосунки, починаються спільні розваги — виїзди на озеро на пікнічок чи до лісової корчми за селом. Ясна річ — за взаємність. Так з'являються «нічий діти».

Чи згадає влада про заробітчан?

Слова “гастарбайтери”, “заробітчани”, “українські громадяни на заробітках за кордоном” і т.д., і т.п. знайомі всім. Вони звучать з екранів телевізорів, кожен охочий знайде їх у газетах і в Інтернеті.

Здебільшого ці слова пов’язуються з чимось поганим або навіть дуже поганим, з кримінальними пригодами чи з економічними негараздами. Тверезого, об’єктивного та реалістичного погляду на те явище, що стоїть за зазначеними словами, ви не знайдете вдень з вогнем. А між тим йдеться про мільйони українських громадян та дуже серйозні проблеми, які потребують свого нагального розв’язання за активної участі з боку влади.

У факті тимчасового виїзду українців на заробітки за межі України немає нічого нового. Новими є хіба що форми і масштаби цього явища. За найяснішого цісаря Франца-Йосифа селяни Галичини та Буковини пропонували працю своїх мозолястих рук на просторах всієї Центральної Європи. За імператора Ніколая II наддніпрянці будували залізницю через Сибір до Тихого океану та наймалися матросами на кораблі далекого плавання. За советів виїзд на працю за межі України нерідко ставав порятунком від чергового партійного пароксизму: розкуркулення, голодомору, винищення шпигунів та подолання невмирущого українського буржуазного націоналізму. Завербуватися на одну з “ударних будов комунізму” означало втекти від колгоспних злиднів та нудоти маленьких містечок, щоб одного разу, сяючи золотими коронками на зубах, повернутися додому з повною валізою подарунків. У брежнєвську добу такі виїзди стали нормою для мільйонів українців молодшого і середнього віку: освоєння Півночі, молодіжні будівельні загони у Сибіру, вахтовий метод нафтовиків і газовиків, нарешті, повсюдні “шабашники”. І вже зовсім шикарним вважався виїзд на заробітки у країні “третього світу” – звичайно, під патронатом державних органів.

За останні 15 років, коли впала “залізна завіса”, до масових виїздів на заробітки у східному напрямку додався не менш масовий рух на Захід а частково і на Південь. Змінилися і спонукі: якщо у пізній советський час ішлося про незгоду жити стандартно-злидним життям, то наразі здебільшого йдеться про потребу елементарного фізичного виживання. Адаже процеси так званої приватизації, коли для того, щоб за безцінь купити державне підприємство, його сперш слід було довести до економічної катастрофи, мали одним із чільних наслідків раптову втрату мільйонами людей джерел свого існування. До цього додалися й досить умовні зарплати у бюджетному секторі: у Києві навіть лікар вищої категорії одержує зарплату, у півтора рази меншу за середню по столиці. Що ж казати про провінцію, де нерідко зарплати бюджетникам не виплачувалися роками...

Наразі немає точних даних, скільки саме українських громадян щороку виїждить за кордон на заробітки. Експерти називають різні цифри – від двох до семи мільйонів осіб. Так само різняться оцінки внеску гастарбайтерів у вітчизняну економіку. Скажімо, комітет Верховної Ради з питань самоврядування зафіксував, що 2003 року заробітчани привезли на Батьківщину і вклали в економіку від 7 до 10 мільярдів доларів. За оцінками експертів, 2004 року ці цифри зросли до 10-13 мільярдів. 2005 року буде, очевидно, не менше. Іншими словами, жоден Донбас не може дати Україні такий імпульс до економічного розвитку, як гроші гастарбайтерів. При цьому держава нічим не переймається; мільйони ж її громадян тим часом забезпечують своєю працею по світах виживання як собі, так і їй.

Інакше кажучи, за найскромнішими підрахунками експертів, за останній час щороку заробітчани вкладають в українську економіку суму, сумірну з доходами від продажу кількох

“Криворіжсталей”. Більша частка цієї суми завозиться в країну легальними і, очевидно, напівлегальними шляхами з Заходу та Півдня. Менша частка – зі Сходу. Хоча при цьому головні суми йдуть в Україну готівкою – надто великий відсоток за свої послуги вимагають різноманітні банківські установи за перерахунок коштів. Але як би там не було, мільйони заробітчан, крім усього іншого, ще й інтегрують Україну у світову економіку – мабуть, не кращим, викривленим, але реальним чином, інтегрують міцніше за гучні декларації політиків. А ще від привезених гастарбайтерами додому грошей залежить стабільний розвиток української економіки – не менше, ніж від політики уряду.

Відтак постає низка закономірних запитань. Перше з них – мабуть, найпростіше. Чи має теперішній уряд достатньо інформації про роль і місце гастарбайтерів в українській економіці? Якщо не має, то уряд повинен іти у відставку. Чи, принаймні, відправити у відставку тих “фахівців”, котрі одержують добрі зарплати, але не надають виконавчій владі належної інформації. А якщо має, то чи розуміють урядовці, що в ближчі роки, а, ймовірно, і у найближче десятиліття замістити кошти заробітчан в загальному фінансовому балансі країни нічим, і що знайти цим мільйонам людей місця з гідною оплатою праці в їхній вітчизні також не вдасться? Іншими словами, чи здатна влада ставитися до гастарбайтерів не як до прикрого непорозуміння чи як до людей, котрі компрометують за кордоном Українську державу, а як до поважних громадян, котрі створюють істотно більшу частку валового національного продукту, ніж підприємства Ахметова й Пінчука, разом узяті? Таке ставлення, між іншим, вимагає перегляду цілої низки законодавчих актів, що має в кінцевому підсумку істотно полегшити життя людям, котрі створюють національне багатство. Для прикладу: теперішня система голосування як на виборах глави держави, так і на виборах депутатів усіх рівнів вочевидь нездатна забезпечити врахування голосів щонайменше кількох сотень тисяч заробітчан, адже не кожен із останніх (навіть легально працюючи в тій чи іншій країні) має можливість їхати до її столиці, а там ще чекати кілька годин у черзі до українського посольства, де зазвичай розташовані виборчі дільниці за кордоном. Можливо, тут слід взяти приклад з американців, де у певних випадках можна проголосувати по пошті? Чи слід створити систему електронного голосування? Над цими питаннями слід добре поміркувати з тим, щоб розв’язати їх до наступних парламентських і президентських виборів.

Але головне, звичайно, в іншому. Головна проблема – чи робить уряд Юрія Сханурова все від нього залежне, щоб захистити на дипломатичному рівні права гастарбайтерів у країнах їхнього тимчасового мешкання? Чи намагається президент Віктор Ющенко шляхом міжнародних угод створити над заробітчанами своєрідну “правову парасольку”, яка б дозволила їм почуватися за кордоном людьми не третього, як зараз, а хоча б другого сорту? Чи переймається цим питанням Верховна Рада, яка наче має добрі контакти з парламентами інших держав? Чи наразі заробітчани, як і за режиму Кучми, полишені напризволяще?

Сергій Грабовський

МЕД ПРЯМО ВІД ПАСІЧНИКА

НЕПАСТЕРИЗОВАНИЙ З РІЗНОМАНІТНИХ КВІТІВ,
РОЗТАШОВАНИХ НА ЕКОЛОГІЧНО-ЧИСТИХ ДІЛЯНКАХ
КУПЛЯЙТЕ, ПОСМАКУЄТЕ!

ТЕЛ: (613) 596-5975   www.victorsapiary.com

Виборці м. Чикаго перестали вірити президенту України Віктору Ющенку...

В Чикаго 6 серпня 2006 року відбувся мітинг-протест української громади в зв'язку з підписанням Універсалу єдності президентом України В. Ющенком, його висуванцем на пост прем'єр-міністра Януковичем і зрадником Морозом. Громада міста Чикаго, яка серед громада українців вважається однією з найвпливовіших в Америці після вашингтонської і філадельфійської, не буде мовчати проти зради президентом України своїх виборців і закликає національно-патріотичні сили об'єднатися навколо національної ідеї збереження і розбудови незалежної держави.

Резолюція мітингу української громади міста Чикаго від 6 серпня 2006 року

Українська громада міста Чикаго з жалем повідомляє про зраду президентом України В. Ющенком великого електорату виборців, котрі підтримали його на президентських виборах в грудні 2004 року.

Створення коаліції між блоком "Нашої України", партією регіонів, СПУ, КПУ, подання кандидатури В. Януковича і його затвердження ВР на посаду прем'єр-міністра України, з наданням йому великих повноважень – це той фінал безславного правління В. Ющенка, як президента України.

Вибраний українським народом президент, зрадивши своїх виборців, надав бандитам великі права керування державою, замість відправити їх в тюрми. Підтримавши створення кримінально-комуністичної коаліції В. Ющенко втратив останню нагоду започаткувати в Україні демократичні процеси державоутворення.

За півтора року бездіяльного і нерішучого керування державою В. Ющенком в Україні створилась надзвичайно небезпечна ситуація зникнення української мови, як єдиної державної мови країни; відчулась повна безпорадність перед проявами сепаратистських закликів; продемонструвалось невміння і небажання довести всьому народові України про героїчну боротьбу воїнів ОУН-УПА за волю і незалежність України; не покараними залишаються злочинці, які вбивали і вбивають українських патріотів.

Ми – Чикагські виборці В. Ющенка, на жаль, не можемо змінити політичної ситуації в Україні. Ми не будемо більше закликати цього президента врятувати Україну від загрози втрати незалежності і свободи. Ми не будемо нагадувати президенту, хто знущався над пам'яттю його батька і мільйонів замордованих українців, називаючи президента і його партію "нашистами" і "фашистами".

Ми не будемо більше вимагати від цього президента застосовувати рішучих дій про заборону комуністичної партії, злочини якої проти українців повинні бути визнаними, як злочинами проти людства, тому що наші попередні вимоги та звернення були ним проігноровані.

Ми, українці Чикаго, доводимо всьому світові, що не будемо підкорятися комуністично-кримінальним структурам, яких президент В. Ющенко свідомо привів до керування державою. Тепер, як ніколи, ми прагнемо об'єднання всіх патріотичних сил для перемоги на наступних президентських виборах людини, котра би ніколи так ганебно не зраджувала своїх виборців.

Тільки національно-свідома людина, яка має тверді переконання в побудові демократичної держави і може переконливо донести їх до всього українського народу, котра вмє вірно підібрати морально-чесну, принципову команду, яка б відстоювала інтереси держави – тільки кандидатуру такої особи підтримають виборці міста Чикаго на наступних президентських виборах.

Українська громада міста Чикаго, США

... хоч і розчарувалися, але ще вірять Ющенку

Український Конгресовий комітет Америки штату Іллінойс спростовує інформацію про свою відмову підтримувати президента Віктора Ющенка.

Про це йдеться у заяві президії й управи Українського Конгресового Комітету Америки у Чикаго.

Раніше повідомлялося, що 6 серпня мітинг української громади Чикаго ухвалив резолюцію, в якій вважає зрадою виборців підписання універсалу національної єдності президентом Віктором Ющенком та подання Віктора Януковича на посаду прем'єра.

У повідомленні наголошується, що "зорганізована українська чикагська громада не мала будь-якого відношення до цього так званого "віча".

Конгресовий комітет також наголошує, що таке "віче" було скликано анонімно особою по місцевому радіомовленню, яка заявила, що вона не представляє будь-якої організації".

В документі наголошується, що в так званому мітингу брали участь приблизно 15 осіб-активістів, решта, біля 40 осіб, - це випадкові прохожі, які затрималися з цікавості.

"Висловлюємо свою пошану до президента Української Держави, і незважаючи на тимчасове розчарування, віримо, що у своїх рішеннях президент керувався думкою про добро і єдність українського народу, а як гарант конституції діє згідно з її принципами в ім'я демократії", - йдеться у повідомленні.

"Сподіваємося, що політика нового уряду буде спрямована в раніше обраному напрямку "лицем до Заходу", - зазначається в документі.

...таки українці посварилися через Ющенка

Низка громадських організацій виборці та громадяни України з Чикаго заперечують спростування Українського Конгресового Комітету Америки відділу Іллінойс, що вони й надалі підтримуватимуть президента Віктора Ющенка. "УККА Чикаго складає 200 членів, а виборці, які проголосували за Ющенка – це 4,5 тисячі громадян України. То яке моральне право мають члени президії УККА писати свою заяву від імені "зорганізованої української чикагської громади", коли навіть не являються громадянами України?", - йдеться в листі громади до "Української правди".

Члени всеукраїнського об'єднання "Свобода", громадської організації "Помаранчева хвиля", товариства "Щедрість", літературного об'єднання "Свічка Тараса" та редактор радіопрограми "Вечірня трибуна" спростували інформацію УККА, що мітинг у Чикаго "було скликано анонімною особою".

На засіданні Комітету виборців Чикаго 17 серпня було ухвалено звернення до співвітчизників, де УККА звинувачують в тому, що під час президентських виборів 2004 року він "зайняв позицію вичікування і стояв осторонь виборчої президентської кампанії в Чикаго, не віривши в перемогу Ющенка".

"Соромно, що в президії УККА Чикаго не хочуть зрозуміти,

що з приходом до влади в Україні кримінально-олігархічних сил під загрозу поставлена незалежність України", - йдеться в зверненні. "Українські люди в Україні та за кордоном зневірилися в президенті Ющенку через його неспроможність поставити країну на демократичний шлях розвитку", - підкреслюється в листі.

Громада також висловила сподівання, що "прогресивна українська громада всього світу ніколи не скориться і не прийме зраду президентом Ющенком ідеалів Майдану, віддавши владу в Україні людям, котрі ставлять свої власні інтереси вище державних". "Про яке об'єднання говорить президент України Ющенко, коли керування державою він передав не національно-свідомим силам, а антиукраїнським корумпованим олігархам, для яких національна ідея відродження нації є не пріоритетною?", - запитують виборці Чикаго.

За словами авторів листа, за півтора роки Ющенко "не спромігся навіть спробувати виконати (обіцянки), довівши країну до кризової політичної ситуації". "Ми й надалі будемо слідкувати за подіями в Україні і будемо реагувати на них швидко і критично, якщо вони створюватимуть загрозу незалежності України", - пообіцяли в громаді.

**Українська Громадська Організація
"Помаранчева Хвиля" м. Чикаго
<http://www.orangewave.us>
E-mail: info@orangewave.us,
vura@orangewave.us**

Україна знову потрапила в лапи криміналітету Звернення української громади четвертої хвилі штату Нью-Джерсі (США), до всіх прогресивних українців світу.

Шановні країни! Україна знову потрапила в лапи криміналітету завдяки бездіяльності нашого Президента. На жаль, приходиться констатувати факт, що прогресивні сили потерпіли поразку і вина у цьому повністю лягає на Юлію Тимошенко, Президента та його оточення. Жадність і меркантильні інтереси загубили титанічну працю всього прогресивного українства.

Навіть той факт, що Міністерство Юстиції знову очолив пан Зварич - людина, освіта якої абсолютно не відповідає такому рівню, ще раз доказує, що Ющенко не може і не хоче створювати законопослушне суспільство. Брехня пана Зварича не дає йому морального права займати таку посаду, при будь-якому уряді.

Міжусобна війна Тимошенко і Ющенка звела нанівець спроби створення демократичного суспільства. Україна надалі залишається один на один з шаленою корупцією, яка охоплює практично всі прошарки суспільства. Керівні і владні посади займають бувші кримінальні елементи і це явище поширюється на всі регіони. Ні один бандит не був посаджений у тюрму. Ні один посадовець не був покараний згідно чинного законодавства. Корупція в органах внутрішніх справ стала буденною справою.

В контексті вище сказаного ми висловлюємо громадську недовіру Президентів України і вносимо наступні пропозиції до світового українства.

1. Створити добровільне агентство для розслідування кримінальних і економічних злочинів депутатами Верховної Ради незалежно від того, яку політичну силу вони представляють. Постійно публікувати ці дані на сторінках Інтернету.

2. Звернутися до прогресивних журналістів і працівників засобів масової інформації про збір компроменту на представників владних структур регіонів України незалежно від партійної приналежності, для подальшого опублікування в Інтернеті.

3. Постійно публікувати інформацію про бізнес структури представників Партії Регіонів з метою їх подальшої дискредитації.

4. Просити Уряд США ввести детальний моніторинг членів кабінету міністрів Януковича на предмет економічних і кримінальних злочинів.

5. Підтримати заяву Львівської обласної ради про непризнання уряду Януковича, і звернутися до керівників інших областей України про підтримку даної акції.

6. Звернутися із закликом до українських бізнесменів з усіх країн та російськомовної діаспори в США з пропозицією бойкотувати товари вироблені на підприємствах Донецького регіону та Криму.

7. Звернутися до всіх українців за кордоном бойкотувати Авіалінії України.

8. Просити всі українські організації Америки та Канади відмінити всі можливі контакти з Адміністрацією Президента України та членами кабінету Міністрів.

9. Закликати громадські, релігійні організації, Америки та Канади припинити благодійну діяльність на території України. Англомовний текст цієї заяви буде розповсюджений на протязі 10 днів.

Звернення до Уряду США та російськомовної діаспори будуть опубліковані додатково.

Діаспора штату заявляє, що повністю відокремлюється від заяв пана Аскольда Лозинського на конгресі Українців у Києві. Сам факт його проведення на даний час, ми вважаємо великою помилкою. Очевидно, що пан Лозинський хоче набути політичний капітал користуючись іменем українців світу.

Також хочемо повідомити, що діяльність конгресу на чолі з паном Лозинським підтримується тільки іммігрантами 2 і 3 хвилі в США. Ця організація на жаль не виражає інтереси новоприбулих іммігрантів і тому не може іменуватися як найвища координаційна громадська надбудова усіх організованих українців, які опинилися або народилися у діаспорі.

10. Ми закликаємо новоприбулих українців до створення організації нового типу, де пріоритетом будуть не інтереси купки людей, а інтереси кожного представника діаспори..

11. просимо всіх новоприбулих іммігрантів висловити свою позицію до вище сказаного на сторінках преси та в Інтернеті.

З нами Бог .

njdiaspora@gmail.com

Ющенко нагородив Ахметова, Коломойського, водія, кухарів і завідувача рестораном

Креативф радників Віктора Ющенка, які минулого року запропонували неординарний крок – нагородити бабу Параску орденом княгині Ольги – тепер вилазить боком президенту. І не тільки коли вона влаштовує маніфестації на Банковій.

Нагороджуючи пенсіонерку з Тернопільщини, Ющенко виокремив її серед півмільйона інших учасників подій на Майдані. Але бабуля з не зовсім адекватною поведінкою найменше гідна статусу Маріанни помаранчевої революції, який її фактично надав Ющенко.

Це все сказано до того, щоб показати – Ющенку не слід розкидатися підписами під указами, навіть якщо ці документи стосуються такого миролюбного явища як нагородження.

Про своє рішення масово вручити ордени і медалі співвітчизникам Ющенко оголошує напередодні великих державних свят. Найтовші пачки указів виходять за кілька днів до Дня незалежності. Зараз Ющенко вирішив нагородити футболістів та функціонерів, причетних до успішної участі збірної України в Чемпіонаті світу з футболу. Щоправда, указ цей з'явився уже після того, як Олег Блохін висловив обурення керівниками держави, які забули про своїх героїв.

Після ознайомлення з текстом документу, частина якого наведена нижче, залишається незрозумілим, чому футболісти збірної отримали нагороди за статусом нижчі, ніж та ж баба Параска. Крім гравців і тренерів, указ Ющенка містить другу частину – там повідомляється про нагородження деяких діячів "за вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняного футболу, досягнення високих спортивних результатів футбольними збірними командами України, підготовку спортсменів міжнародного класу".

У цій категорії орден "За заслуги" від Ющенка отримав Ринат Ахметов – найпрестижнішого першого ступеня. Другого і третього він уже має. Також ордени "За заслуги" третього

ступеня Ющенко виділив Ігорю Коломойському та Сергію Таруті.

Цікава інша деталь. Ющенко вирішив нагородити спонсорів збірної на чемпіонаті світу – керівників "Оболоні" Олександра Слободяна і "Київ стара" Ігоря Литовченка. При тому, що благодійністю називати їх справу неправильно – навпаки, щоб отримати цей статус спонсора збірної, точилася жорстока боротьба серед найбільших компаній України. Далі – більше. Орден Данила Галицького від Ющенка отримав Володимир Бойко – депутат від Соцпартії, фактичний керівник металургійним комбінатом імені Ілліча, почесний президент мариупольського футбольного клубу "Іллічівець". Очевидно, на Банковій дуже хотілося символізму – вручити орден Данила Галицького представнику східної України. При цьому вони не збагнули, що, згідно зі статуту, орден Данила Галицького отримують або військові, або державні службовці, яким Бойко є лише формально як депутат.

Баба Параска і мама Катерина

Найцікавіше ж, кого ще виділив Ющенко в рамках увіковічення пам'яті про успіх збірної України на чемпіонаті світу. У доволі довгому переліку людей, яким буде вручено медалі "За працю та звитягу", зустрічаються два кухарі "Динамо" (Київ), водій "Динамо" і навіть завідувач рестораном (!) на базі "Динамо".

Можливо, Ющенко взагалі не читав указ перед підписанням? Вражена таким припущенням, "Українська правда" звернулася до його прес-секретаря Ірини Герашенко. Вона переклала відповідальність з плеч Ющенка на його підлеглих, повідомивши, що "до президента надходять ініціативи про нагородження, і ці пропозиції розглядає спеціальна комісія". Але при цьому Герашенко додала: "Президент читає всі документи, які підписує". Тож бажання відзначити роботу ресторану "Динамо" у нього було ширим. А думка про те, що хтось поставив замість Ющенка на указі факсиміле, померла невідвердженою.

З указу Президента

Президент Віктор Ющенко також нагородив державними відзнаками співробітників національної збірної з футболу та футбольних клубів. Згідно з указом, розміщеним на офіційному сайті глави держави, головного тренера збірної Олега Блохіна та президента Федерації футболу України Григорія Суркіса нагороджено орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня.

Крім того, за вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняного футболу, досягнення високих спортивних результатів футбольними збірними командами України, підготовку спортсменів міжнародного класу орден "За заслуги" I ступеня отримав президент ФК "Шахтар" Ринат Ахметов. Цю нагороду також отримали президент ФК "Динамо" Київ Ігор Суркіс, президент АТ "Київстар Дж.Ес.Ем" Ігор Литовченко, президент АТ "Оболонь" Олександр Слободян та ін.

Орденом "За заслуги" III ступеня нагороджено, зокрема, віцепрезидента Федерації футболу України Ігоря Коломойського та

президента ФК "Металург" Сергія Таруту. Орденом "За заслуги" II ступеня нагороджено тренерів Володимира Веремієва та Олега Кузнецова, а III ступеня – Андрія Баля.

Орден "За мужність" III ступеня отримали 24 футболісти, ще 18 гравців нагороджено медаллю "За працю і звитягу". Ющенко

також присвоїв нагороди іншим співробітникам футбольних організацій, спортивним журналістам.

Зокрема, медаль "За працю і звитягу" отримали водії ФК "Динамо-Київ" Микола Потопальський та Віктор Старча, кухарі ФК Людмила Рослякова і Анатолій Покорський, а звання "Заслужений працівник сфери послуг України" - завідувач ресторану бази "Динамо" Петро Зварич.

Найбагатші далі багатіють

П'ятнадцятеро українців увійшли до рейтингу 100 найбагатших людей Центрально-Східної Європи. На почесному 11-му місці – народний депутат Рінат Ахметов. Варто зазначити, що восьмеро із п'ятнадцяти наших співвітчизників потрапили до "золотої сотні" вперше.

Рейтинг щорічно оприлюднює польський часопис "Впрост". До нього входять 100 найбагатших осіб із 20 держав. Домінують у списку росіяни. Вони посідають перші десять місць. Зокрема, третій рік поспіль його очолює Роман Абрамовіч із 19,5 млрд. доларів США, що на 4,5 млрд. більше, ніж він мав торік. Одразу на десятій позиції дебютував у рейтингу Сулейман Керімов, який є співвласником компанії "Нафта Москва" і депутатом Держдуми Росії. Його капітал – 8 млрд. доларів США. Після російських товстосумів на 11-й позиції народний депутат від Партії регіонів Рінат Ахметов. За версією "Впросту", найбагатша людина України володіє 7,2 млрд. дол. США. На 13-му місці бізнесмен Ігор Коломойський із 6,3 млрд. дол. США, а на 14-му – Віктор Пінчук (3,5 млрд. доларів). Петро Порошенко

піднявся на десять сходинок і цього року 85-й. Він володіє статками в півмільярда доларів, що на 150 мільйонів більше, ніж торік.

Восьмеро українців – новачки рейтингу. Це Дмитро Фірташ (27-ме місце), Едуард Шифрін (33), Володимир Бойко (35), Костянтин Жеваго (40), Володимир Матвієнко (45), Сергій Буряк (74), Василь Хмельницький (75) і Віктор Нусенкіс (92).

У рейтингу "Впрост" загалом є 48 росіян, 15 українців, 14 поляків, дев'ятеро румунів, чотири серби, троє чехів, троє хорватів, двоє болгар і двоє латишів. Як зазначає видання, якби всі вони створили разом власну державу, то це була б 23-тя за багатством країна світу, яка випередила б Саудівську Аравію. Сумарно статки 100 найбагатших людей посткомуністичної Європи становлять 257 млрд. 500 млн. доларів. Це на три чверті більше, ніж за торішнім рейтингом.

За інформацією журналу "Впрост", щонайменше 12 найбагатших осіб регіону є президентами або власниками чи учасниками великих спортивних клубів – здебільшого футбольних. "Жоден із них, за їхніми словами, не заробив досі на такій інвестиції", – пише видання.

Адвокати, що зробили Ющенка президентом, стали "заслуженими"

Президент Віктор Ющенко нагородив экс-прем'єр-міністра Юрія Єханурова орденом князя Ярослава Мудрого V ступеню. Це підтверджено указом президента від 18 серпня 2006 року, що опублікований на сайті президента. У свою чергу "Заслуженими юристами України" стали адвокати Сергій Власенко та Олексій Резніков, які представляли у Верховному суді інтереси кандидата в президенти Віктора Ющенка у 2004 році, та радник прем'єр-міністра Василь Супрун.

Земля - планета бідних

Майже половина всього працездатного населення світу, близько 1,4 мільярда осіб, заробляє менше від двох доларів США щодня, залишаючись таким чином за межею бідності, й не може прогодувати себе та свою родину. Про це йдеться в доповіді Міжнародної організації праці. Кількість безробітних 2003 року - 185,9 мільйона осіб, однак, на думку авторів доповіді, це лише верхівка айсберга, тому що кількість робітників, які бідно живуть, перевищує ці цифри більш ніж усемеро. 2003 року в усьому світі на роботу влаштувалися 2,8 мільярда осіб - більше, ніж абиколи. Проте половина - лише для того, щоби заробляти менше від двох доларів у день. При цьому найбільша частина - понад 500 мільйонів людей - отримує менше, ніж один долар на день.

Відчути себе українцем

Нещодавно понад 600 громадян України отримали статус "закордонних українців" і відповідні посвідчення. Про це повідомив начальник управління Міністерства закордонних справ Василь Боєчко. У підсумку ці особи тепер зможуть одержувати візу терміном до п'яти років для поїздки в Україну безкоштовно, а також українське громадянство за спрощеною схемою. Діаспори перебудуватимуть під захистом офіційного Києва навіть за межами держави. Пан Боєчко зазначив, що Кабінет Мініс-

трів уже затвердив державну програму "Закордонне українство" на період 2006-2010 років. На її фінансування із бюджету виділено 76 мільйонів гривень. За словами українського посадовця, така програма повинна сповільнити процеси асиміляції, які відбуваються в середовищі українства в тій чи іншій державі.

За межами України проживає близько 20 мільйонів людей, які хоча є громадянами інших держав чи особами без громадянства, проте вважають себе етнічними українцями та визнають нашу державу своєю батьківщиною. Відповідно до Закону України "Про правовий статус закордонних українців", ці особи належать до закордонного українства. Закордонні українці – це люди, які в різний час залишили територію України в пошуках кращої долі або опинилися за її межами через збіг обставин, та їхні нащадки, які прагнуть зберегти свою українську самобутність, мову, культуру, звичаї тощо та протистояти природній асиміляції в середовищі, в якому вони проживають тривалий час. Оскільки вітчизняна національна політика щодо закордонного українства базується на тому, що воно є суттєвою й невід'ємною частиною світової української спільноти, наша держава взяла на себе зобов'язання дбати про задоволення національно-культурних потреб українців, які проживають за

кордоном. Державна програма "Закордонне українство" спрямована на підтримання тісних взаємин із нашими земляками, їх інтенсифікацію, створення відповідних умов для економічної та гуманітарної діяльності закордонного українства в нашій державі, а також пошук нових форм і методів реалізації конституційних зобов'язань держави: сприяння консолідації української нації та клопотання про задоволення національно-культурних, інформаційних і мовних потреб українців, які мешкають за межами держави. Закордонних українців активніше залучатимуть до державотворчих процесів на батьківщині, ширше використовуватимуть їхній духовний, науковий та інтелектуальний потенціал. Експерти переконані, що за допомогою добросовісного виконання програми невдовзі зміцніє імідж та авторитет нашої держави у світі.

Особи, які прагнуть отримати правовий статус закордонного українця, мають надіслати поштою чи подати особисто до закордонної дипломатичної установи України або безпосередньо до МЗС відповідну заяву, посвідчення про українське етнічне походження або про народження на території України. Ці звернення на своїх засіданнях розглядає Національна комісія з питань закордонних українців. Після оформлення посвідчення надсилають до посольств, де й вручають. Закордонні українці, які бувають у Києві, за бажанням можуть отримати посвідчення безпосередньо в МЗС.

Таким чином, отримання статусу закордонного українця, можливо, ще не є оптимальним варіантом турботи історичної батьківщини про розсіяних у світі наших співвітчизників, проте це один із моментів, який допомагає відчувати свою причетність до історичного звання "українець", упевнені експерти.

Юлія Ожйівська

ПРОБЛЕМИ ЕТНОНАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

У Львові відбувся "круглий стіл" на тему "Концепція державної етнонаціональної політики України: між теорією та практикою". Проблема схожої концепції в Україні назріла ще на початку 1990 років і, як зазначив один із учасників заходу, це зумовила потреба перетворення "радянського народу", до якого належить більшість нашої держави, в справжніх громадян України – представників української, російської, єврейської, татарської та інших етнічних громад. Ще більше цю проблему актуалізували у зв'язку з активною міграцією українців за межі держави, а також із появою в Україні "нетрадиційних мігрантів" – вихідців із країн Азії та Африки, частина яких хоче пов'язати із Україною свою долю.

Наразі в Україні існує два законопроекти Концепції етнонаціональної політики. Перший розробляє уряд з участі профільного Держкомітету з питань національностей та міграції. Представлення та обговорення цього проекту досі не відбулося. Натомість репрезентування другого, який розробили з участі УНЦПД і відбулось у Львові. Цей проект підтримує Канадське бюро міжнародної освіти "Радники з державної політики на підтримку реформ" Канадської агенції міжнародного розвитку.

Під час обговорення експерт Федерального міністерства канадської спадщини Василь Балан пояснив відмінність між українським та канадським розумінням етнонаціональної політики і самого поняття "національність". За його словами, наш термін "українські громадяни польської національності" канадці сприймають як "поляки, громадяни Польщі, що перебувають в Україні", оскільки в розумінні канадців "національність" є ознакою держави, а не етнічної приналежності. Натомість у Канаді, щоб пояснити український термін "національність", пишуть "етнічність" або "походження" – "канадець польського походження".

Канадський експерт пояснив і ситуацію із підтримкою етнічних громад у Канаді. Вона допомагає збереженню етнічної ідентичності меншин, однак не сприяє їхнім контактам зі своїми етнічними батьківщинами, хоча і не забороняє цього. Таку

PERLEY-ROBERTSON,
HILL & McDOUGALL LLP

Warren L. Creates, B.A., LL.B.

Immigration Lawyer
Head of Immigration Law Group

Practice restricted to all immigration & related matters, including:
- work permits
- permanent resident applications
- appeals

Ворен Крітс

Імміграційний адвокат

Вирішення усіх видів імміграційних справ включаючи:
- дозволи на працю
- візи для постійного проживання
- апеляції в суді

PERLEY-ROBERTSON, HILL & McDOUGALL LLP
Tel: (613) 566-2855; (613) 566-2839; (613) 238-2022;
e-mail: nmalyna@perlaw.ca
e-mail: wcreates@perlaw.ca,
www.perlaw.ca
90 Sparks Str., Suite 400, Ottawa, Ont., K1P 1E2

ситуацію спричинило намагання прищепити меншостям канадську свідомість під час збереження їх етнічної ідентичності. Так само не Канада не дозволяє іншим країнам фінансувати свої етнічні громади в Канаді, здійснюючи це самостійно. Щобільше, коли в 1970-х роках Франція намагалася фінансувати франкомовні школи на Заході Канади, їй було вказано на неприйнятність такого кроку.

Натомість наш досвід свідчить про те, що Україна не лише не обмежує контакти етнічних громад зі своїми батьківщинами, але й дозволяє фінансування цих етнічних громад із-за кордону, - зауважив Балан. І таку ситуація було зумовлено відсутністю коштів у держави на фінансування етнічних громад. Своєю чергою етнічні громади не мають грошей на те, щоб фінансувати свої потреби через "подвійне оподаткування". До речі, пан Балан висловив думку, яка викликала зауваження в інших експертів. Він порівнював нинішню мовну ситуацію в Україні із ситуацією 1960-х років у Канаді, коли існував франкомовний Квебек і англомовна більшість країни. Тоді федеральний уряд докладав великих зусиль для того, щоб зрівняти становище двох мов у країні. Наші експерти зауважили, що в Україні зараз йдеться не стільки про російськомовну чи російську більшість, скільки про більшість, яку утворює "радянський народ". Відтак завданням держави є перетворення цього "радянського народу" на громадян-представників різних етнічних громад. Інакше цей "радянський народ" поставить під загрозу існування української держави.

ЖОРСТКИЙ КОРДОН **Євросоюз уже має захисну стіну**

В історії з побудовою захисної стіни на східному кордоні ЄС, яка викликала жваві дискусії в Україні, і досі залишається багато незрозумілого. Прояснити ситуацію спеціально для "Німецької Хвилі" погодився фінансовий консультант представництва ізраїльського міністерства торгівлі у Варшаві Ронен Кац. За його словами, уперше про цей проект він почув від джерел у міністерстві внутрішніх справ Польщі. Ще декілька місяців тому польське МЗС оголосило про намір провести тендер із метою визначення переможців, які опікуватимуться покращенням рівня безпеки та надійності, а також посиленням східного кордону. Дату проведення конкурсу вже неодноразово переносили, що, зрештою, і спричинило плутанину щодо того, хто візьме участь у тендері, хто вже відмовився і хто, найімовірніше, здобуде перемогу. Як заявив пан Кац, на цей час польське МВС вже провело перший тендер на поліпшення охорони морського кордону Польщі.

У вересні очікують проведення основного тендера, який і визначить підрядників наземного проекту. З-поміж декількох закордонних фірм на участь у тендері, за даними Каца, заявили і дві ізраїльські компанії, про яких йшлося у статті газети Globes. Це "Магаль" та El Far electronics. Ронен Кац заявив, що не відкидає можливості, що кінцевим результатом проекту може стати спорудження захисного муру. Це відбудеться у разі, якщо розробникам проекту не спаде на думку краще вирішення

завдання, яке б влаштовувало усі сторони, адже проект фінансує лише ЄС. На думку Каца, ізраїльські компанії мають найвищі шанси на перемогу у тендері: продукція та сервіс обох концернів з успіхом впоралися зі зведенням захисного муру на ізраїльсько-палестинському адміністративному кордоні. Серед клієнтів "Магаль" - міжнародний аеропорт ім. Бен Гуріона, десятки індустриальних, ядерних та військових об'єктів у багатьох країнах світу. Пріоритетним для компанії є галузь охорони державних кордонів від потенційних порушників.

Нещодавно "Магаль" презентував свою нову розробку - надсучасну охоронну систему Fortis, яка надає всеохопний контроль над об'єктом за допомогою повної взаємointegraції систем відеоспостереження, географічних мап та людського персоналу. Як зауважують фахівці, ця розробка фірми є унікальною і аналогів немає, тому не важко прогнозувати, що ізраїльські компанії, які надихнули "технічного життя" у ізраїльський захисний мур випереджатимуть конкурентів під час проведення тендера.

Про плани зведення муру безпеки на Сході Європи чули і в ізраїльському МЗС. Проте інформація на цю тему з посиленням на газету Globes з'явилася на сторінках електронного об'їжника міністерства. Однак речник МЗС Давид Саранга в інтерв'ю зазначив, що не має достатньої інформації, а тому давати коментарі з цього приводу не буде. Він порадив не вбачати у історії політичного підтексту. Заступник президента компанії "Магаль", почувши запитання на тему стіни, відразу змінила тон розмови, пообіцявши, що всю інформацію компанія надасть ЗМІ вже найближчими днями. Попри те, що речник Єврокомісії Фредерік Вінсент заперечив плани ЄС будувати мур на кордонах ЄС з Україною, Білоруссю та Росією, журналісти опозиційної ізраїльської радіостанції "7 канал" стверджують, що для Євросоюзу бетонна конструкція на власному кордоні вже не буде першою.

Під час розслідування з'ясували, що Євросоюз фінансує іншу огорожу, яку призначено для захисту західної демократії від нелегальних мігрантів. Стіна стоїть на межі іспанського анклав у північно-західній Африці, на східній боці Гібралтарської протоки. 1956 року Іспанія, передаючи Незалежному Королівству Марокко землі на північному заході Африки, зберегла за собою два міста на узбережжі - Сеуту і Мелію. Марокканські жебраки щодня намагаються прорватися до Сеути, щоби звідти безперешкодно вирушити у пошуках щастя до Західної Європи, оскільки на кордонах між країнами ЄС відсутні блокпости. Проте вони впираються в 8-метровий подвійний мур. Коштувала ця конструкція 60 мільйонів євро, взятих із кишень європейських платників податків. Іспанці регулярно патрулюють огорожу і зупиняють порушників. У такий спосіб подолання муру є нездійсненною місією, але спроби прорватися тривають.

Дмитро КАНЕВСЬКИЙ

Аеропорт. Восьмирічне хлоп'я запитує в бабусі: «Де моя мама?»

З часів першої імміграції українців у 1891 році минуло більше століття. Хто б міг подумати, що отримавши незалежність, Україна знову вирядить мільйони людей на заробітки! У ті далекі часи австрійський консул у Ріо-де-Жанейро назвав оте велике переселення українців «ввозом рабів». У кінці XX – на початку XXI століття наших співвітчизників знову нарекли «білими рабами».

За різними даними, за кордоном налічується 7-10 мільйонів українців-заробітчан. Серед лідерів цього «заробітчанського руху» є, на жаль, Тернопільщина. Порівняно невелика область «відрядила» на заробітки тисячі людей. І не дивно, що чимало явищ і понять, які породило масове заробітчанство, як ніде інше проросли на тернопільській землі. Соціальне сирітство, ледачі чоловіки, позахмарні ціни на нерухомість, хабарі... У деяких селах шокує відсутність жінок: діти і пенсіонери до уваги не беруться. Тому й танцюють на весіллях чоловік з чоловіком. Як після війни. Але тоді до танцю жінка запрошувала жінку, бо чоловіки не повернулися з поля бою...

Керівництво Тернопільщини планувало якимось чином повернути заробітчан додому. І їхні гроші також. Було обіцяно створити для цього належні умови. Але... Який заробітчанин з доброї волі повернеться додому отримувати зарплату 800 гривень, якщо він за кордоном заробляє 800 євро на місяць?

А ще в Україні виник жанр – заробітчанська література. А в музиці – такий собі заробітчанський фольк. Здавалося б, нічого надзвичайного не має у тому, особливо на тлі нинішніх глобальних соціально-економічних негараздів, що випущено скромний диск з піснями про заробітчан? Ет, ні, ця подія означає дуже багато. У цей диск, який став стартом українського народного проекту «Чужина», вкладено часточки реальних людських долів, почуттів, страждань, спричинених цим ненормальним явищем, яке зветься «заробітки». Ненормальним тому, що такого явища не повинно б бути в країні, настільки багатій на природні ресурси (встроми в землю суху палицю і вона проросте), на талановитих і (основне!) працюючих людей.

Презентація ж українського народного проекту «Чужина» відбулася саме у Тернополі. І це символічно. З цього галицького міста, як і з Тернопільщини загалом, у різні часи іммігрувало дуже багато людей. Сполучені Штати, Канада, Бразилія, Австралія, Італія, Іспанія, Велика Британія, Аргентина, Португалія, Японія, навіть Південно-Африканська Республіка... На карті світу мало є держав, де б не ступала нога вихідця з Тернопілля. Зрештою, заробітчанського хліба скуштували й деякі автори, чиї твори увійшли до «Чужини». Можливо, саме тому у тих піснях стільки болю і туги. Це незвичайні куплети, це трагічні сторінки новітньої історії України. Роз'єднані сім'ї, діти, котрі ростуть без батьків, поки ті заробляють у далеких світах, загублене кохання – такий збірний образ «Чужини».

Нові ж пісні про українську трудову міграцію нової хвилі репрезентували відомі західноукраїнських музиканти і співаки – Олександр Смик, Ігор Яснюк, Василь Дунець, Ігор Вовчак, Мирослав Воньо та інші. Поет-пісняр, керівник проекту Олександр Смик сказав: «Народний мистецький проект «Чужина» має виконати надзвичайно важливу роль – здійснити своєрідну моральну реабілітацію українців, які змушені працювати за кордоном, але які не повинні бути втрачені для України. Ми хочемо, щоб влада серйозно звернула увагу на причини, через які наші співвітчизники шукають кращої долі за кордоном, а це —

безробіття, низькі зарплати, високі ціни на житло, навчання, товари та послуги. Бо бездіяльність влади щодо поліпшення якості життя «маленьких українців» житиме нескінченний потік трудової міграції за кордон».

Варто зазначити, що автори проекту випустили диск власним коштом. Однак вони сподіваються, що багато людей, розуміючи проблему, долучаться до його тиражування. «Хай це буде гривня чи дві, але прізвища усіх, хто підтримає нас, будуть внесені на вкладку до диску. Ми хочемо, щоб ці пісні почули наші українці в Італії і Греції, Іспанії і Штатах, Англії і Росії, Франції і Німеччині, Кореї і Японії, Швеції і Польщі, словом, в усьому світі, куди порозкидала доля наших співвітчизників».

А гаслом цього унікального диску і самого проекту є слова – «Вертаймо українців на Україну». »Злочин перед людьми, злочин перед державою українські уряди вчиняють уже 15 років, – каже Олександр Смик. – Розбиті родини, спалювані добрі імена людей, котрі повертаються додому, сирітство при живих батьках – оце і є великий злочин, який колись обов'язково засудить історія. І якщо політики, чиновники наразі не бачать сенсу боротися із заробітчанством, бо їм вигідно, коли в Україну йдуть потоки доларів та євро і велика дешиця тяжко зароблених грошей вливається у їхній бізнес, то митці не мають права мовчати...».

Проект не є ні розважальним, ні комерційним. Генеральний продюсер «Чужини» Ярослав Громадський три роки збирав пісні, які є на диску. «Надивившись на те, що твориться в Україні, я зрозумів, що потрібно якось відреагувати, – розповів він. – Ще й заробітчани, які приїжджали додому, виливали душу, як їм там важко, як на чужині хочеться чогось рідного, українського. Звідси й ідея. Щоправда, реалізувати її було нелегко. Відомі співаки вимагають великих грошей. Я звертався до деяких артистів, і вони сказали: як для тебе, то давай 400 доларів, і буде пісенька. Автори «Чужини» надали свої пісні безкоштовно. Я пропонував цей диск слухати людям, які приїхали із заробітків, і скажу чесно: реакція була вражаюча. Вони не плакали, вони ридали. І зізнавалися: у цих піснях – їхні втрати, болі, жалі... Вони казали, що ці пісні є справжніми, схожими на життя. І навіть задля таких зізнань варто було починати щось робити. До речі, якщо дехто думає, що ми цим проектом хочемо заробити великі гроші, то глибоко помиляється. Є набагато кращі та масштабніші комерційні проекти, на яких можна «збити капітал». А перший диск проекту «Чужина» робився суто від душі, від болю за те, що діється в Україні». Ярослав Громадський якось став свідком доволі сумної картини. Наші жінки виходять з літака у Львові, а семи-восьмирічне хлоп'я запитує у бабусі: «Де моя мама?». Вони довго не бачилися. Матір поїхала за кордон, коли дитині було лише 10 місяців. А тим часом український митник тягне заробітчанку за руку і каже: ти ще не дала стільки-то євро, бо нелегалом проїхалася...

«...Я вже дорослий, каже бабуся,
Я навіть ночі тепер не боюся.
Собі сам виростаю – без родини
Собі сам – не по днях, а по годинах,
Раду дам собі сам
На маленькій батьківщині...».

Щасливі діти, які не стали прообразами
цих і наступних піснених слів поета
Олександра Смика:

«...Об'їздивши Європи,
Вернеться в хату тато
І, певно, що на весну
Ми добудуєм дім.
Справжнє свято, справжнє свято,
Наша мама пахне татом...

Ольга Чорна, Марія Клячинська

Соціальні сироти: покинуті діти заробітчан

Дмитрик навчався в п'ятому класі, коли з Португалії прийшла звістка про смерть батька, який перебував там на заробітках. Через декілька днів після цього дружина поїхала в далеку країну хоронити його, там і залишилася. Хлопчиком, у якого не було близьких родичів, заопікувалася сусідка. Проте без батьківської любові та турботи дитина отримала сильну психологічну травму, що згодом вилилася у хворобу – епілепсію. Це лише один із гірких прикладів української реальності, чим обертається для дітей заробітчанство їхніх батьків. І хвороба – не єдиний можливий наслідок того, що набувають обділені діти.

Соціологічні дослідження свідчать, що лише 6% заробітчан не мають дітей. Більшість мігрантів мають двох і більше дітей. Це означає: якщо Україну покинуло 7 млн. заробітчан, без батьківського піклування залишилося приблизно 7,5-9 млн. дітей, яким батьківські гроші не допомагають, а навпаки – шкодять. Як повідомила представник Гендерного ресурсного центру управління у справах сім'ї та молоді ЛОДА, 2005 року соціальне сирітство вперше визнали проблемою загальнонаціонального масштабу.

Досвід показує, що гроші, які заробітчани передають своїм дітям, ті часто використовують бездумно, з певною часткою помсти батькам за те, що залишили своїх чад. Головна проблема таких дітей у тому, що, залишені без батьків, вони озлоблюються, стають агресивними, прогулюють уроки, заводять сумнівних друзів, що призводить до “ломки” ще не сформованої молоді особистості. Дитина нерідко стає на шлях алкоголізму, наркоманії та розгульного життя з ланцюжком ранніх випадкових статевих контактів. Соціологічні дослідження свідчать, що кількість дітей батьків-заробітчан із травмованими душами та долями невпинно зростає. Адже ще несформована людина вкрай потребує батьківської любові, підтримки, поради як у 10-13 років (ранньому), так і в 14-16 років (середньому) та

17-19 років (пізньому підлітковому віці).

В останні роки спостерігають збільшення кількості самогубств серед підлітків віком 15-17 років і збільшення кількості молодих людей, алкогольно та наркотично залежних. Жорстокі моделі поведінки покинуті підлітки приймають значно легше, ніж моделі самопожертви. Простіше сприймають наступальний характер, навіть ціною ненависті та жорстокості.

Гостра проблема сьогодення полягає в тому, що якщо колись основна функція батьків полягала у вихованні дитини, то тепер вона звелася до того, аби дати дітям добру освіту. Саме тому жінки та чоловіки їдуть на заробітки, залишаючи своїх синів і доньок без виховання.

Дітей позбавляють опіки та любові, що гальмує їхній нормальний розвиток, а їхні батьки регресують за кордоном, упадаючи в підлітковий вік до стосунків “хлопець-дівчина”. Жажливо й те, що їхні діти знають про те, скільки жінок і чоловіків за кордоном мають їхні батьки, гостро потребуючи тим часом їхнього виховання. Діти, яких виховує один із батьків,

часто не можуть ідентифікувати себе, відтак тяжіють до гомосексуальних стосунків. Окрім того, і дівчатка, і хлопчики мають образу на батьків, які поїхали та покинули їх. Це викликає в них почуття провини за власну неповноцінність.

Неконтрольована поведінка дітей, яка тягне за собою марнування часу, що, своєю чергою, породжує послаблення волі, веде до алкоголізму, наркотичної залежності, захоплення гральними автоматами та безвідповідальних статевих відносин, є наслідком неможливості бути потрібними батькам.

Діти, позбавлені материнської любові, виростають нарцисами. Значний вплив на їхній розвиток мають програми з причинно-наслідковими зв'язки, а саме: як стати зіркою, успішним бізнесменом тощо. Побачене вони беруть за ідеал. Якщо дитина “начинена” любов'ю, вона не має потреби всмоктувати ці ідеали, оскільки вони просто їй не підходять. Не потребує публічності, щоб відчувати себе особистістю.

А нарцистичні сироти мають більший радикал, який може порізно проявлятися. Головне для них – перебувати в центрі уваги. Нерідко такі діти, прагнучи публічності, обирають професії естрадних співаків, акторів. Коли хтось “відривається” від сім'ї – це все одно, що шматується тіло. Найжахливіше, це те, що українська трудова міграція, на відміну від, скажімо, польської, яка побудована на укладенні трудових угод, є нелегальною та позбавлена такого важливого чинника, як змога утримувати за кордоном зв'язки з дітьми.

Леся Олендій

Welcome to the Ottawa Ukraina Royals Soccer Club

Whether you want to play for the team, come and support the team, help run the team, anything at all we would like any Ukrainian to participate. We would ask everyone to please not hesitate in contacting us as we will fully welcome anyone interested, and nobody will be turned aside if committed. Please tell your Ukrainian friends, family, everyone you can and come and bring together the Ottawa Ukrainians!

<http://www.ottawaukraina.com/index.html>

Хто винен і що робити?

Трудова міграція настільки сильно впливає на всі сфери економічного, політичного та суспільного життя країни, що не звертати на неї увагу вже неможливо, а от що з цим робити – ще не відомо. Одна з найвагоміших причин трудової міграції закладена в психології українців. Саме такий спосіб західні українці обирають для подолання бідності, а в Європу їдуть за прикладом родичів чи сусідів. Зрештою, мешканці західних областей ментально ближчі до європейців, аніж до росіян.

Серед причин, які штовхають наших земляків податися за кордон, переважає передусім бажання подолати бідність. Далі – потреба покращити матеріальний добробут дітей (освіта, житло тощо). І лише невелика частина українців їде на заробітки, щоби заробити грошей і вкласти їх у справу. Усе зароблене мешканці західних областейкладають або в освіту дітей, або ж у матеріальні цінності, як-от кількаповерхові будинки, іномарки тощо. Як наслідок – надмірно високі ціни на житло і занадто висока вартість життя взагалі. Ще один наслідок трудової міграції – молоде покоління, у якого виробилася стійка звичка отримувати все “на халяву”, а отже атрофувалася мотивація вчитися і робити кар'єру.

Як зробити трудову міграцію корисною для суспільства, науковці наразі ще не знають. Деякі пропозиції є обкладати заробітчан податком на прибуток, податком на нерухомість або ж стимулювати їх інвестувати кошти в економіку країни. Втім, кожен із запропонованих варіантів має як свої переваги, так і недоліки. Тому зараз виглядає так, що породивши однозначно негативне явище заробітчанства, країна ще не знає, як не стати жертвою свого ж дітища.

“Бог” у домі розпусти

Приїхав знайомий із Півночі Італії й розповідає нечувані історії про звиродніння моралі серед українських заробітчаник.

Йому то болить – парубкує у свої 50 – мабуть, сподівався знайти на Апеннінах дружину. Кандидаток багато, але чомусь їм більше до вподоби вихідці з далеких Сенегалу або Малі.

Поважний професор із Дніпропетровська пише про тотальне вилюднення сіл (акурат як під час війни). Чоловіки подалися видобувати російську нафту, споруджувати котеджі для новобогатків біля Москви, а жіноцтво поглядає в бік міста, де є змога бодай щось заробити. Не тільки руками...

Ще один колега з Америки, пробувши там декілька років і діждавшись таки позитивних, з його погляду, змін на батьківщині, розпаковує валізи. Там, на берегах Потوماку. Вирішив відтермінувати своє повернення на невизначений час. Мабуть, доживе таки до статусу закордонного українця. Не переконана його ні батькова старість, ані обіцяна робота.

Доцент нацуніверситету, одного разу спробувавши заокеанського хліба й не погодившись мити тарілки в китайському ресторані, знову збирає пожитки. Може, цього разу його працедавцем стане рідніший поляк...

Сентименти сентиментами, але справді важко повірити, що серед численних гуртів вірян, які щонеділі прошкують до храмів, є потенційні повії, убивці, грабіжники, просто заздрісники. З іншого боку, чи є підстави сумніватися, що більшість, яка бажає жити чесно й чисто, не робить цього, незважаючи на спокуси, приклад сусіда, зажерливого чиновника, несумлінного священика?

Закорінений у ментальності українця індивідуалізм природно перебрів й у владні кабінети, тому маємо практику тотальної корумпованості влади. “Свій до свого по своє” – принцип, погодьтеся, виправданий для виживання під окупантом, але коли він перетворюється на визначальне правило поведінки осіб, від яких залежить доля багатьох, то свояцтво набуває рис корпоративної змови. У схожому контексті легко уникнути конфлікту інтересів, але масштабність кулуарної угоди лише посилює спротив тих, кого “кинули” та надурили.

Після бурхливого київського серпня “кинутими” й ображеними почуваються щонайменше половина українців. Що ж до тих співвітчизників, яким доводиться збавляти роки на чужині, то їх, мабуть, більше. Незалежно: повії вони чи підприємці середньої руки. Довкола владного периметра, за який ступити вже неможливо, обов’язково гуртуватимуться невдоволені. Хто опанує їхні настрої? Той, хто ризикне стати черговим “богом” у домі розпусти?

Ігор Гулик

Зварич хоче закріпити законом чистоту прапора і тональність гімну

Міністерство юстиції розробило проект закону “Про державний гімн України”, яким пропонує затвердити слова гімну України. Законопроект пропонує затвердити слова державного гімну - на музику Михайла Вербицького, слова Петра

Чубинського, що є аналогічними музиці і тексту, затвердженими чинним законом від 6 березня 2003 року.

Проектом, як і чинним законом, пропонується обмежити текст гімну першим куплетом і приспівом. А перша строфа гімну, згідно із проектом, звучатиме, як і в чинному законі – “Ще не вмерла України і слава, і воля” (в деяких ранішніх редакціях ця строфа звучала як “Ще не вмерла України ні слава, ні воля”).

Разом з тим, у розширеній редакції, порівняно з чинним законом, викладено вимоги до виконання державного гімну. Зокрема, встановлюється, що виконання гімну має відбуватися виключно у тональності сі-бемоль мажор. Забороняється використання державного гімну в музичних та інших творах мистецтва, якщо воно спрямоване на наругу над гімном.

Водночас у Мін’юсті пропонують встановити, що державним прапором України є полотнище, яке складається з двох рівних за шириною горизонтально розташованих смуг: верхньої - синього кольору, нижньої - жовтого кольору, із співвідношенням ширини прапора до його довжини 2:3. Двічі у проекті наголошується, що державний прапор, який встановлюється, має бути без пошкоджень, а також чистим. Полотнище встановленого державного прапора не повинно доторкатися до поверхні землі і води, підлоги, дерев чи інших предметів.

Українських пенсій в Ізраїлі наразі немає

Через зміну уряду в Україні на невизначений термін затягують питання про виплату пенсій вихідцям з України, які тепер проживають в Ізраїлі. Про це заявив депутат Кнесету, голова парламентського комітету з розвитку відносин між Ізраїлем та Україною Михайло Нудельман. В інтерв’ю “Німецькій хвилі” він висловив сумнів у швидкому вирішенні цього питання.

Як зазначив пан Нудельман, у період роботи уряду Юрія Єханурова сторони впритул наблизилися до підписання соціальної угоди щодо виплат пенсій ізраїльтянам, які мали трудовий стаж в Україні, проте через прихід нового Кабміну її оформлення знову відтермінували. “Оскільки Кабінет Міністрів щойно було сформовано, справа ще не дійшла до розгляду. Який оптимізм може бути, якщо в Україні півроку не було уряду? Економіка падає... Я впевнений, що підписання колись відбудеться, але це залежить від українського Кабміну”, – сказав депутат.

Як повідомляє proUA.com, після внесення змін до Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування щодо виплати пенсій громадянам України, які перебувають за кордоном”, Посольство України в Ізраїлі одержало сотні дзвінків від осіб, які мають трудовий стаж в Україні, щодо процесу оформлення пенсійних виплат. З огляду на це, посольство звернулося з роз’ясненням: між Україною й Ізраїлем не укладено відповідної міжнародної угоди, тому правових підстав для виплат пенсій громадянам, які проживають в Ізраїлі, досі немає. Як зазначили в посольстві, робота з укладання такого двостороннього договору триває. Українське посольство в Тель-Авіві звернулося до громадськості з проханням не брати до уваги неофіційну інформацію про зміни в пенсійному законодавстві. *І. Петрович*

У Рівному 24 серпня встановлено рекорд України зі збору в одному місці найбільшої кількості людей у вишиванках. Акція тривала три години, і для участі у ній офіційно зареєстрував-лось 3 298 осіб. За словами Миколи Томенка, цей рекорд був офіційно зареєстрований.

Із двірника в мільйонери

Пошуки щастя в Ізраїлі закінчилися для українця Володимира Українця трагедією. За 16 років перебування в чужій країні Володимир пройшов шлях від двірника до... тюремного в'язня. Проте нині Ізраїль має виплатити українському репатріантові 10 мільйонів шекелів (два мільйони доларів). Таке рішення ухвалив окружний суд Тель-Авіва, повідомляє "Кореспондент".

Отож, історія Володимира Українця розпочалася 16 років тому, коли він, залишивши вдома дружину та доньку, поїхав заробляти копійку до Ізраїлю. Незабаром Володимир навіть отримав громадянство цієї країни, проте життя на новій батьківщині в чоловіка не вдавалося. Єдиною роботою, яку він зміг знайти, була праця двірника. Звісно, його зарплати не вистачало не лише на те, щоб оплатити переїзд до Ізраїлю родини, а й на власне нормальне існування. Тож із часом Володимир, сумуючи за рідними, почав зловживати спиртним і перетворився на жебрака. А вісім років тому, як повідомляє ізраїльська газета Yedioth Ahronoth, В. Українця заарештувала місцева поліція. Документів при собі чоловік не мав.

Прокуратура звинуватила Володимира Українця в незаконному перебуванні на території Ізраїлю, а ще в отриманні ізраїльського громадянства обманним шляхом. Жодні пояснення українця про те, що він в'їхав у країну легально, суд не захотів слухати. Депортувати Володимира ізраїльська влада не змогла, адже чоловік уже позбувся українського громадянства. Тож Українця так і залишили в камері попереднього ув'язнення, де той провів шість років як людина без паспорта.

Так і не відомо, чим закінчилася б історія бідолахи, якби два роки тому його справою не зацікавилася адвокат Захава Гур. Вона дуже швидко довела, що її клієнт – справді громадянин Ізраїлю, і домоглася його звільнення. Володимир, якому на той момент уже виповнилося 64 роки, опинився в будинку престарілих. Декілька місяців тому Захава Гур домоглася, щоб Володимирові виплачували соціальну страховку.

Уже після цього пан Українець подав позов проти держави: все-таки марно проведені шість років у в'язниці не так просто забути. А днями суд визнав, що Володимира утримували в камері без жодних на те підстав. Тепер Ізраїль має компенсувати чоловікові моральні збитки. І, мабуть, 2 млн. доларів Володимирові Українцю повністю вистачить, аби нарешті через півтора десятиліття таки зустрітися зі сім'єю.

Україна вмирає?

Те, що рівень смертності в Україні перевищує рівень народжуваності, – не таємниця. Проте, схоже, наша держава втрачає своє населення значно швидшими темпами, ніж передбачали раніше. Щороку помирає на 400 тисяч осіб більше, ніж народжується. Такі невтішні дані навела заступник голови Державного комітету статистики Наталія Власенко під час міжнародного семінару "Смертність у країнах колишнього СРСР через 15 років: що змінилося?", який тривав у Києві. Також пані Власенко зазначила, що від початку 2001 року, коли відбувся

останній всеукраїнський перепис населення, й донині Україна втратила понад два мільйони своїх громадян. Якщо за результатами того ж таки перепису 2001 року населення України становило 48 мільйонів 416 тисяч, то нині цифра становить лише близько 46 мільйонів. Тож найближчим часом, як донедавна красномовно повідомляли бігборди в Києві, нам не вистачатиме не лише футболістів і Нобелівських лауреатів.

На Синоді УГКЦ говорили про загрозу асиміляції вірних Церкви за кордоном

У Реклекційному центрі ім. Патріарха Йосифа Сліпого у Брюховичах поблизу Львова відбувся Синод єпископів УГКЦ і прес-конференція владик, членів Синоду УГКЦ, які прибули з-за кордону. За повідомленням прес-служби Глави УГКЦ, у зустрічі взяли участь по одному представникові від єпископату УГКЦ в Канаді, США, Австралії та Європі. Серед висвітлених була й тема вживання української та чужоземних мов у Церкві та можливої загрози асиміляції вірних УГКЦ за кордоном.

З метою завоювати Західну Україну Янукович ініціює визнання УПА

«Прем'єр-міністру України Януковичу готують комплексну програму «захоплення» Західної України», – заявив голова ВО «Свобода» Олег Тягнибок. «До підприємців з Галичини звертаються бізнесмени з Донбасу і пропонують їм дуже вигідні контракти. Нібито вони отримали вказівку розривати контракти з іншими партнерами і «переключатися» на Західну Україну. За короткий час це призведе до того, що малий і середній бізнес в Галичині повністю буде зав'язаний на «донецьких». Відтак, навряд чи цей бізнес потім зможе активно підтримувати національну позицію. Такими поступовими кроками вони шукатимуть прихильності галичан. Ви можете сміятися, але, не виключено, що найближчим часом Партія регіонів внесе у Верховну Раду законопроект про визнання воєнків ОУН-УПА. І наш народ буде казати: «А цей Янукович, напевно, не такий уже й поганий» – підкреслив О.Тягнибок.

